

AANSLUITINGSCONTRACT

Contractreferentie: [.]

Tussen : [.] , een vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel te [.] , met het ondernemingsnummer [.] ,
rechtsgeldig vertegenwoordigd door [•] en [•] , respectievelijk in de hoedanigheid van [•] en [•] ,
hierna de "Netgebruiker" genoemd,

En : **ELIA System Operator N.V.** , een vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Keizerslaan 20, met het ondernemingsnummer B.T.W.-BE-0476.388.378-RPR Brussel,
rechtsgeldig vertegenwoordigd door David Zenner en Frank Vandenberghe, respectievelijk in de hoedanigheid van Manager Customer Relations en Chief Officer Customers, Market & System,
hierna "**ELIA**" genoemd,

ELIA en/of de Netgebruiker kunnen ook elk aangeduid worden als "Partij" of gezamenlijk als "Partijen".

Wordt voorafgaand uiteengezet:

ELIA heeft het eigendomsrecht op, of tenminste het gebruiks- of exploitatierecht voor, het grootste deel van het Belgisch elektriciteitsnet op hoge en zeer hoge spanning.

ELIA werd aangeduid als netbeheerder op federaal en gewestelijk niveau.

Overeenkomstig de toepasselijke wetten en reglementen, leggen de Partijen hun contractuele rechten en verplichtingen in verband met de Aansluiting op het ELIA-Net, vast in dit Contract.

Wordt overeengekomen wat volgt:

INHOUD

INHOUD	3
DEEL I : ALGEMENE VOORWAARDEN	6
ARTIKEL 1: DEFINITIES EN INTERPRETATIE	6
1.1. DEFINITIES.....	6
1.2. AANVULLENDE INTERPRETATIAREGELS	10
ARTIKEL 2: VOORWERP VAN HET CONTRACT	10
ARTIKEL 3: SOLVABILITEIT	11
ARTIKEL 4: FACTURATIE- EN BETALINGSVOORWAARDEN	11
4.1. VERGOEDINGEN	11
4.2. FACTUREN	11
4.3. BETALINGSTERMIJN	11
4.4. BEZWAAR	12
4.5. MODALITEITEN VOOR HET INVORDEREN VAN ONBETAALDE SOMMEN	12
ARTIKEL 5: VERTROUWELIJKHEID EN BESCHERMING VAN COMMERCIEËLE GEGEVENS	13
ARTIKEL 6: GESCHILLENBESLECHTING	14
ARTIKEL 7: OVERMACHT EN/OF NOODSITUATIE	15
7.1. DEFINITIES EN GEVOLGEN VAN OVERMACHT EN NOODSITUATIE	15
7.2. MAATREGELEN.....	15
ARTIKEL 8: OPSCHORTENDE VOORWAARDE MET BETREKKING TOT DE CONFORMITEIT VAN EEN NIEUWE OF GEWIJZIGDE AANSLUITING	16
ARTIKEL 9: SCHORSING EN/OF BEËINDIGING VAN HET CONTRACT	17
9.1. SCHORSING IN GEVAL VAN NIET-CONFORME OF SCHADEVERWEKKENDE INSTALLATIES	17
9.2. BEËINDIGING DOOR BEIDE PARTIJEN VAN DIT CONTRACT	19
9.3. OPZEGGING DOOR DE NETGEBRUIKER.....	19
9.4. GEVOLGEN VAN DE SCHORSING EN/OF BEËINDIGING VAN DIT CONTRACT	19
9.5. BEËINDIGING VAN DE OPDRACHT TIJDENS DE WERKEN	20
ARTIKEL 10: DUUR EN INWERKINGTREDING VAN HET CONTRACT	20
ARTIKEL 11: EIGENDOMS- EN GEBRUIKSRECHTEN	20
ARTIKEL 12: BEHEER, HET TOT STAND BRENGEN VAN EN HET AANBRENGEN VAN EEN SUBSTANTIËLE WIJZIGING AAN DE AANSLUITINGSINSTALLATIE(S)	21
12.1. HET TOT STAND BRENGEN, HET AANBRENGEN VAN EEN SUBSTANTIËLE WIJZIGING EN HET TER BESCHIKKING STELLEN VAN DE AANSLUITINGSINSTALLATIE(S)	21
12.2. BEHEER VAN DE AANSLUITINGSINSTALLATIE(S).....	22
12.2.1. «Light»-beheer van de Aansluitingsinstallatie(s)	22
12.2.2. «Full-size»-beheer van de Aansluitingsinstallatie(s).....	22
12.2.3. Aanwijzing van de Partij belast met de taken beschreven in Artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer)	23
12.2.4. Keuze te bepalen in Bijlage 3:	23

ARTIKEL 13: VERGOEDINGEN	24
13.1 ALGEMEEN.....	24
13.2. VERGOEDINGEN VOOR HET TOT STAND BRENGEN, HET AANBRENGEN VAN EEN SUBSTANTIËLE WIJZIGING EN HET TER BESCHIKKING STELLEN VAN DE AANSLUITINGSINSTALLATIE(S).....	24
13.2.1. Voor het eerste Aansluitingsveld	24
13.2.2. Voor de overige Aansluitingsinstallaties	24
13.3. VERGOEDING VOOR BEHEER VAN DE AANSLUITINGSINSTALLATIE(S).....	25
ARTIKEL 14: FINANCIËLE WAARBORGEN	26
ARTIKEL 15: OMSCHRIJVING VAN DE AANSLUITING, DE INSTALLATIES VAN DE NETGEBRUIKER DIE EEN INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE VEILIGHEID, BETROUWBAARHEID EN/OF EFFICIËNTIE VAN HET ELIA-NET, EN DE MEETINSTALLATIES	27
15.1. ALGEMEEN	27
15.2. IDENTIFICATIE.....	28
15.3. GEHELE OF GEDEELTELIJKE INTREKKING VAN HET AANSLUITINGSVERMOGEN	29
ARTIKEL 16: METINGEN EN TELLINGEN, POWER QUALITY, BEVEILIGINGEN EN AANSLUITING VAN PRODUCTIE-EENHEDEN.....	30
16.1. METINGEN EN TELLINGEN	30
16.2. POWER QUALITY EN ELEKTROMAGNETISCHE COMPATIBILITEIT.....	30
16.3. BEVEILIGINGEN.....	31
16.4. BIJKOMENDE TECHNISCHE VOORSCHRIFTEN VOOR DE AANSLUITING VAN PRODUCTIE-EENHEDEN	31
ARTIKEL 17: CONFORMITEIT VAN DE INSTALLATIES.....	31
17.1. ALGEMEEN	31
17.2. BEHOUD VAN VERPLICHTINGEN VAN DE NETGEBRUIKER EN ELIA NIETTEGENSTAANDE KENNISGEVING VAN CONFORMITEIT	32
17.3. STORENDE INSTALLATIES	33
17.4. BIJKOMENDE TESTEN	33
ARTIKEL 18: BESCHERMING VAN EN TOEGANG TOT DE INSTALLATIES DIE EEN INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE VEILIGHEID, BETROUWBAARHEID EN/OF EFFICIËNTIE VAN HET ELIA-NET	34
18.1. BESCHERMING VAN DE INSTALLATIES DIE EEN INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE VEILIGHEID, BETROUWBAARHEID EN/OF EFFICIËNTIE VAN HET ELIA-NET, OP EEN TERREIN IN EIGENDOM EN/OF GEBRUIK VAN DE NETGEBRUIKER.....	34
18.2. ALGEMENE REGELS INZAKE TOEGANG	35
ARTIKEL 19: WERKEN, EXPLOITATIE EN ONDERHOUD VAN DE INSTALLATIES DIE EEN INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE VEILIGHEID, BETROUWBAARHEID EN/OF EFFICIËNTIE VAN HET ELIA-NET	36
ARTIKEL 20: GEGEVENSUITWISSELING	37
ARTIKEL 21: ADMINISTRATIEVE TOELATINGEN.....	38
ARTIKEL 22: AANSPRAKELIJKHEID VAN DE PARTIJEN IN HET KADER VAN HET CONTRACT	39
22.1. SAMENHANG MET ANDERE CONTRACTEN.....	39
22.2. AANSPRAKELIJKHEIDSBEPERKING	39
22.3. VERPLICHTING TOT SCHADEBEPERKING	40
22.4. KENNISGEVING VAN AANSPRAAK OP SCHADEVERGOEDING	41
ARTIKEL 23: VERZEKERING.....	41

ARTIKEL 24: OVERIGE BEPALINGEN.....	41
24.1. WIJZIGINGEN VAN HET CONTRACT	41
24.2. KENNISGEVING	42
24.3. OVERDRACHT VAN VERBINTENISSEN	42
24.4. VOLLEDIG CONTRACT.....	43
24.5. VERZAKING	43
24.6. SCHEIDBAARHEID	43
24.7. VOORRANG OP BESTAANDE OVEREENKOMST.....	43
24.8. DOORWERKING.....	44
24.9. TOEPASSELIJK RECHT	44

DEEL I : ALGEMENE VOORWAARDEN

Artikel 1: Definities en interpretatie

1.1. Definities

Behoudens een verdere specificatie met oog op toepassing voor doeleinden van dit Contract, zonder daarbij evenwel de bepalingen van openbare orde te miskennen, worden de begrippen gedefinieerd in de Elektriciteitswet, de Elektriciteitsdecreten en/of –ordonnanties in verband met de organisatie van de elektriciteitsmarkt en/of de verschillende toepasselijke Technische Reglementen (zoals hieronder gedefinieerd) ook voor doeleinden van dit Contract begrepen in de zin van deze wettelijke of reglementaire definities.

Bijgevolg gelden volgende definities voor doeleinden van dit Contract:

“**Aansluiting**”: het geheel van de Aansluitingsinstallaties dat tenminste het eerste Aansluitingsveld vanaf het ELIA-Net inhoudt;

“**Aansluitingscontract**”: het contract gesloten tussen een netgebruiker en ELIA dat de wederzijdse rechten en plichten bepaalt met betrekking tot een bepaalde Aansluiting, met inbegrip van de relevante technische specificaties, ook nog “Contract” genoemd;

“**Aansluitingsinstallaties**”: elke uitrusting die nodig is om de Installatie van de Netgebruiker te verbinden met het ELIA-Net;

“**Aansluitingspunt**”: de fysieke plaats en het spanningsniveau van het punt waar de Aansluiting is verbonden met het ELIA-Net en die het ELIA-Net scheidt van de Installaties waarvan de uitschakeling slechts gevolgen heeft voor de Netgebruiker aangesloten op dat punt;

“**Aansluitingsveld**”: het geheel van componenten van een Aansluitingsinstallatie die in het bijzonder volgende functies waarborgen:

- het onder spanning brengen van de Installaties van de Netgebruiker vanuit het ELIA-Net;
- het uitschakelen en/of inschakelen van deze Installaties;
- het fysiek scheiden van deze Installaties van het ELIA-Net;

“**Aansluitingsvermogen**”: het maximaal schijnbaar vermogen, uitgedrukt in megavoltampère (MVA) per Toegangspunt; het totaal Aansluitingsvermogen per Aansluiting is vastgelegd in Bijlage 1;

“**Afname**”: de afname van vermogen vanaf het ELIA-Net zoals gedefinieerd in het Technisch Reglement Transmissie

“**Afnamepunt**”: de fysieke plaats en het spanningsniveau van elk punt van waar het vermogen vanuit het ELIA-Net wordt afgenomen en waarvoor toegang tot het ELIA-Net aan de toegangshouder wordt toegekend conform het Toegangscontract;

“**ARAB**”: het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming van 11 februari 1946, zoals aangepast van tijd tot tijd;

Aansluitingscontract	6/45	Contractreferentie: [.]
Datum	V1.0/2009	Netgebruiker
Paraaf ELIA:		Paraaf Contractant:

“**AREI**”: het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties van 10 maart 1987, zoals aangepast van tijd tot tijd;

“**Bijlage**”: een bijlage van dit Contract;

“**Black-out**”: een gehele of gedeeltelijke ineenstorting van het synchroon uitgebaat elektrisch systeem;

“**Contract**”: dit Aansluitingscontract;

“**Contract van toegangsverantwoordelijke**”: het contract tussen ELIA en de Toegangsverantwoordelijke dat de rechten en verplichtingen van ELIA en de Toegangsverantwoordelijke bepaalt met betrekking tot het evenwicht op het ELIA-Net, en dit overeenkomstig Hoofdstuk I van Titel IV van het Technisch Reglement Transmissie of de overeenstemmende bepalingen in de andere toepasselijke Technische Reglementen;

“**CREG**”: de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas;

“**Dag**”: een kalenderdag;

“**Directe Schade**” : de schade die als rechtstreeks en onmiddellijk resultaat van de fout van de ene Partij, alsmede van de eventuele andere afnemers en/of producenten op de Installaties van de Netgebruiker zijn aangesloten, wordt toegebracht aan een vermogensbestanddeel van

- de andere Partij en/of
- van de andere afnemers en/of producenten die eventueel op de Installaties van de Netgebruiker zijn aangesloten en gekend zijn aan ELIA en voor hun Directe Materiële Schade verhaal hebben uitgeoefend tegen de Netgebruiker,

met uitsluiting van indirecte schade, zoals schade die voortvloeit uit bijzondere verbintenissen opgenomen door die ene Partij jegens derden (schadebedingen, forfaitaire boetes, “take or pay” clauses, ...);

“**Eigenaar**”: de Partij die beschikt over het eigendomsrecht of, indien een derde met wie deze Partij een contractuele relatie heeft over dat eigendomsrecht beschikt, over een gebruiksrecht met betrekking tot de Aansluitingsinstallaties of de Installaties die een invloed hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net. Als gedefinieerd begrip in het kader van het Contract, beoogt het begrip “Eigenaar” deze Partij louter en alleen in de onderlinge relatie tot de andere Partij een hoedanigheid te geven, waaraan een aantal rechten en plichten, zoals bepaald in dit Contract, gekoppeld zijn, en doet het geen afbreuk aan de rechtmatige rechten van derden.

“**Eilandbedrijf**”: situatie waarin een Productie-eenheid, na plotse uitschakeling van het ELIA-Net, kan blijven instaan voor de voeding van een deel of het geheel van het eigen elektrische systeem en waarbij minstens de hulpdiensten van de betrokken Productie-eenheid gevoed worden, zodat deze beschikbaar kan zijn voor de heropbouw van het ELIA-Net;

“**ELIA-Net**”: het elektriciteitsnet waarop ELIA het eigendomsrecht of tenminste het gebruiks- of exploitatierecht heeft, en waarvoor ELIA is aangeduid als netbeheerder;

“Elektriciteitsdecreten en/of –ordonnanties”: het Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, het Decreet van het Waalse Gewest van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt en de Brusselse ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zoals aangepast van tijd tot tijd;

“Elektriciteitswet”: de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals aangepast van tijd tot tijd;

“Immateriële Directe Schade”: de Directe Schade die immaterieel is, in de betekenis dat er een aantasting is van ontastbare bestanddelen van het vermogen van een Partij, zoals winstderving, verlies van inkomsten, verlies van softwareapplicaties en -bestanden, verliezen wegens gebruikserving, verlies van goodwill of onderbreking van activiteiten;

“Injectiepunt”: de fysieke plaats en het spanningsniveau van elk punt van waar het vermogen in het ELIA-Net wordt geïnjecteerd en waarvoor toegang tot het ELIA-Net aan de toegangshouder wordt toegekend conform het Toegangscontract;

“Installatie van de Netgebruiker”: elke uitrusting, in eigendom en/of gebruik, van de Netgebruiker die door een Aansluiting op het ELIA-Net is aangesloten;

“Installaties”: elke Aansluitingsinstallatie, Installatie van de Netgebruiker of directe lijn;

“KB Tariefstructuur”: Koninklijk Besluit van 8 juni 2007 betreffende de regels met betrekking tot de vaststelling van en de controle op het totaal inkomen en de billijke winstmarge, de algemene tariefstructuur, het saldo tussen kosten en ontvangsten en de basisprincipes en procedures inzake het voorstel en de goedkeuring van de tarieven, van de rapportering en kostenbeheersing door de beheerder van het nationaal transmissienet, zoals gewijzigd van tijd tot tijd;

“Materiële Directe Schade” : de Directe Schade die materieel is, in die zin dat er een aantasting is van de fysieke tastbare kenmerken van een zaak;

“Netgebruiker”: de natuurlijke of rechtspersoon die als producent of afnemer op het ELIA-Net is aangesloten krachtens dit Contract;

“Partijen”: ELIA en de Netgebruiker, waarbij naar elk individueel wordt verwezen als een Partij;

“Productie-eenheid”: een fysieke eenheid die een generator omvat die elektriciteit produceert;

“Punt van Interface”: De fysieke plaats en het spanningsniveau van het punt waar de Installaties van de Netgebruiker verbonden zijn met de Aansluiting. Dit punt bevindt zich op de site van de Netgebruiker en in ieder geval na het eerste Aansluitingsveld vanaf het ELIA-Net aan de zijde van de Netgebruiker;

“Schijnbaar vermogen”: de waarde gelijk aan $3 U I$ waarbij U en I de effectieve waarden zijn van de fundamentele componenten van de spanning en de stroom;

“Tarief voor de Aansluiting”: de voor een regulatoire periode door de CREG goedgekeurde tarieven met betrekking tot de Aansluiting op het ELIA-Net, vastgesteld overeenkomstig het KB Tariefstructuur, of, indien de CREG heeft beslist tot weigering van het tariefvoorstel met budget of van het aangepast tariefvoorstel met budget, de voorlopige tarieven die van kracht zijn tot alle rechtsmiddelen van ELIA of van de CREG zijn uitgeput of totdat over de twistpunten tussen de CREG en ELIA een akkoord werd bereikt;

“Technische Reglementen”: het Technisch Reglement Transmissie en de Technische Reglementen Distributie, Lokale en Gewestelijke Transmissie;

“Technische Reglementen Distributie, Lokale of Gewestelijke Transmissie”: het technisch reglement voor regionale transmissie van elektriciteit in het Brussels hoofdstedelijk gewest, het technisch reglement voor het beheer van het lokale net voor elektriciteitstransmissie in het Waals gewest en de toegang ertoe en het technisch reglement distributie elektriciteit Vlaams gewest, zoals aangepast van tijd tot tijd;

“Technisch Reglement Transmissie”: het Koninklijk Besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, zoals aangepast van tijd tot tijd;

“Toegangscontract”: het contract tussen ELIA en de Netgebruiker of de door hem aangeduide toegangshouder, dat de voorwaarden bepaalt in verband met het verlenen van toegang tot het ELIA-Net;

“Toegangspunt”: een injectiepunt en/of een afnamepunt; het Toegangspunt wordt vastgelegd in Bijlage 1;

“Toegangsverantwoordelijke”: elke natuurlijke of rechtspersoon ingeschreven in het register van toegangsverantwoordelijken overeenkomstig het Technisch Reglement Transmissie; in de Technische Reglementen Distributie, Lokale en Gewestelijke Transmissie soms ook nog aangeduid met de term evenwichtsverantwoordelijke;

“Werkdagen”: de werkdagen bij ELIA in jaar N, zoals vastgelegd en meegedeeld aan de Netgebruiker in jaar N-1;

“Wet van 2 augustus 2002”: de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties, zoals aangepast van tijd tot tijd.

1.2. Aanvullende interpretatieregels

De titels en hoofdingen opgenomen in dit Contract zijn enkel opgenomen voor de eenvoud van verwijzing en drukken op geen enkele wijze de bedoeling van Partijen uit. Zij zullen niet in overweging worden genomen bij de interpretatie van de bepalingen van dit Contract.

De Bijlagen van dit Contract maken integraal deel uit van dit Contract. Elke verwijzing naar dit Contract omvat de Bijlagen en vice versa. In geval van interpretatieconflict tussen een Bijlage van dit Contract en één of meerdere bepalingen van dit Contract, zullen de bepalingen van dit Contract voorrang hebben.

De concretisering in dit Contract van een specifieke verplichting of bepaling opgenomen in de Technische Reglementen, zal op geen enkele wijze worden geacht afbreuk te doen aan de verplichtingen of bepalingen die, krachtens de Technische Reglementen, toepassing dienen te vinden op de relevante situatie.

Artikel 2: Voorwerp van het Contract

Dit Contract omschrijft de Aansluiting op het ELIA-Net, en de Installaties van de Netgebruiker die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, omschrijft de meetinstallaties, bepaalt het Aansluitingsvermogen en legt de eigendoms- en gebruiksrechten van Partijen vast.

Dit Contract bepaalt tevens de wederzijdse rechten en verplichtingen van de Partijen inzake enerzijds het beheer van de Aansluitingsinstallatie(s), en anderzijds de verwezenlijking en substantiële wijziging van Aansluitingsinstallatie(s) in eigendom van ELIA.

Voor zoveel als nodig erkennen de Partijen dat dit Contract alsook hun wederzijdse rechten en verplichtingen inzake de Aansluiting op het ELIA-Net volledig onderworpen zijn aan de toepasselijke wetten en reglementen, inzonderheid de Technische Reglementen, het AREI, het ARAB en het KB Tariefstructuur.

Elke Partij is zich bewust van de onderlinge samenhang die bestaat tussen dit Contract, het Contract van toegangsverantwoordelijke en het Toegangscontract die elk ten aanzien van elkaar een noodzakelijk accessorium zijn voor de veiligheid, betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van het ELIA-Net en die derhalve onmisbaar zijn voor de uitvoering van de huidige contractuele relatie.

De Partijen zorgen ervoor dat hun contractuele relaties ten aanzien van elkaar steeds steunen op het bestaan van de nodige contractuele afspraken met de relevante partijen die een Toegangscontract en/of een Contract van toegangsverantwoordelijke hebben afgesloten met ELIA.

Artikel 3: Solvabiliteit

De solvabiliteit van de Netgebruiker tijdens de uitvoering van dit Contract is een essentieel bestanddeel van dit met ELIA afgesloten Contract en van de door ELIA aangegane verbintenissen.

Tijdens de duur van dit Contract is de Netgebruiker ertoe gehouden om, op eerste gemotiveerd verzoek van ELIA, voor de niet-naleving van de financiële verplichtingen die voortvloeien uit dit Contract aan ELIA het bewijs te leveren van zijn solvabiliteit, onder meer aan de hand van een recente staat van zijn financiële situatie.

Artikel 4: Facturatie- en betalingsvoorwaarden

4.1. Vergoedingen

Inzake de Aansluiting op het ELIA-Net zoals bepaald in dit Contract, zal de Netgebruiker de vergoedingen voor de Aansluiting betalen overeenkomstig artikel 13 van dit Contract.

4.2. Facturen

Facturen worden verzonden naar het facturatieadres van de Netgebruiker zoals aangeduid in **Bijlage 7**.

Voor de periodieke vergoedingen voor de Aansluiting op het ELIA-Net stuurt ELIA in het begin van elk trimester een factuur voor het lopende trimester naar de Netgebruiker.

Tegelijkertijd met de versturing van de factuur per gewone post, wordt de Netgebruiker via elektronische post in kennis gesteld van het versturen van deze factuur en het ter beschikking stellen ervan in een elektronische database, alwaar een kopie van de factuur kan worden geconsulteerd door de Netgebruiker.

4.3. Betalingstermijn

Facturen moeten, netto zonder korting, door de Netgebruiker aan ELIA betaald worden binnen de 30 Dagen volgend op ontvangst, die geacht wordt plaats te vinden 3 Dagen na de verzendingsdatum.

Bij gebrek aan betaling binnen de gestelde termijn van 33 Dagen na de verzendingsdatum heeft ELIA, van rechtswege en zonder ingebrekestelling, recht op de interest bepaald overeenkomstig artikel 5 van de Wet van 2 augustus 2002. De interest zal verschuldigd zijn vanaf de 34e Dag na verzendingsdatum tot op de datum van gehele betaling. De verzending van herinneringsbrieven of ingebrekestellingen doet geen afbreuk aan de betalingstermijn die in dit artikel wordt bepaald.

Bovendien heeft ELIA bij gebrek aan betaling binnen de gestelde termijn van 33 Dagen na de verzendingsdatum, onverminderd haar recht op vergoeding van de gerechtskosten overeenkomstig het Gerechtelijk Wetboek, recht op de schadeloosstelling voorzien in artikel 6 van de Wet van 2 augustus 2002. De hierboven opgenomen bepalingen doen geen afbreuk aan de overige rechten van ELIA overeenkomstig de toepasselijke wetten en reglementen en de bepalingen van dit Contract.

4.4. Bezwaar

Elk bezwaar betreffende een factuur van de periodieke vergoedingen moet, om ontvankelijk te zijn, door de Netgebruiker worden geformuleerd zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen de 15 Dagen volgend op het laatste van de volgende twee momenten, te weten ofwel het einde van het trimester waarop de factuur betrekking heeft ofwel de datum na de ontvangst van de factuur, per aangetekend schrijven gericht aan ELIA, waarin de Netgebruiker zo omstandig en gedetailleerd als redelijkerwijs mogelijk is de redenen aangeeft die zijn bezwaar verantwoorden.

Elk bezwaar betreffende een factuur van de niet-periodieke vergoedingen moet, om ontvankelijk te zijn, door de Netgebruiker worden geformuleerd uiterlijk binnen de 30 Dagen volgend op de ontvangst van de factuur.

Een bezwaar heft geenszins de verplichting op om de factuur te betalen volgens de bepalingen van artikel 4.3 van dit Contract, behoudens ingeval het bezwaar van de Netgebruiker manifest gegrond is, zoals in geval van een vergissing omtrent het verschuldigde bedrag.

Indien de Netgebruiker overeenkomstig deze bepaling een betwiste factuur volledig heeft betaald en achteraf blijkt dat het overeenkomstig deze bepaling geformuleerde bezwaar gegrond is, heeft de Netgebruiker, onverminderd de andere rechten van de Partijen, waaronder hun recht op vergoeding van de gerechtskosten overeenkomstig het Gerechtelijk Wetboek, recht op de terugbetaling binnen de 30 Dagen na het akkoord of de uitspraak ter zake van de in voorkomend geval onverschuldigd betaalde bedragen, vermeerderd met de interest bepaald overeenkomstig artikel 5 van de Wet van 2 augustus 2002 vanaf de datum van deze onverschuldigde betaling.

4.5. Modaliteiten voor het invorderen van onbetaalde sommen

Bij gebrek aan betaling van de factuur binnen de vijf (5) werkdagen na de ontvangst door de Netgebruiker van een ingebrekestelling per aangetekend schrijven met ontvangstbewijs vanwege ELIA, onverminderd de toepassing van de voorgaande bepalingen, en zonder bijkomende ingebrekestelling, kan ELIA alle nodige juridische stappen ondernemen met het oog op de invordering van de niet-betaalde sommen.

De maatregelen voor het invorderen van onbetaalde sommen zullen door ELIA op niet-discriminerende en redelijke wijze worden toegepast.

Artikel 5: Vertrouwelijkheid en bescherming van commerciële gegevens

Partijen verbinden zich er toe om de informatie die zij, in het kader en naar aanleiding van dit Contract met elkaar uitwisselen en van elkaar bekomen en die de mededelende Partij als vertrouwelijk bestempelt en/of die moet worden beschouwd als vertrouwelijk overeenkomstig de toepasselijke wetten en reglementen, vertrouwelijk te behandelen en niet mee te delen aan derden behoudens wanneer aan minstens één van de volgende voorwaarden voldaan is:

1° indien ELIA en/of de Netgebruiker werd opgeroepen om in rechte te getuigen of in hun verhouding met de controleautoriteiten voor de elektriciteitsmarkt of andere administratieve overheden;

2° in het geval van een voorafgaand schriftelijk akkoord van diegene van wie de vertrouwelijke informatie uitgaat;

3° wat betreft ELIA, in overleg met beheerders van andere netten of in het kader van contracten en/of regels met de buitenlandse netbeheerders en voor zover de bestemming van deze informatie er zich toe verbindt aan deze informatie dezelfde graad van vertrouwelijkheid te geven als deze gegeven door ELIA;

4° indien deze informatie gemakkelijk en gewoonlijk toegankelijk is of voor het publiek beschikbaar is;

5° wanneer de mededeling door ELIA en/of de Netgebruiker onmisbaar is voor technische of veiligheidsredenen, onder meer aan de onderaannemers en/of hun werknemers en/of hun vertegenwoordigers, voor zover deze bestemming(en) gebonden zijn door regels van vertrouwelijkheid die op gepaste wijze de bescherming van de vertrouwelijkheid van de informatie waarborgen.

Partijen aanvaarden dat de vertrouwelijkheid van gegevens niet tussen hen kan worden ingeroepen, noch ten aanzien van de toegangshouder, zijnde de medecontractant van ELIA van het Toegangscontract, voor het Toegangspunt voorwerp van dit Contract, en van andere personen, betrokken bij de uitvoering van dit Contract, voor zover en in de mate dat deze gegevens noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het Toegangscontract door de toegangshouder of voor de uitvoering door deze andere personen van dit Contract, voor zover deze toegangshouder en andere personen minstens tot gelijkwaardige confidentialiteitsverplichtingen zijn gehouden..

Onverminderd de toepasselijke wetten en reglementen blijft deze bepaling in ieder geval geldig tot 5 jaar na de beëindiging van dit Contract.

Artikel 6: Geschillenbeslechting

De Netgebruiker verklaart hierbij dat hij door ELIA, voorafgaand het ondertekenen van dit Contract, op de hoogte werd gebracht van zijn rechten en onder meer dat de geschillen betreffende de Aansluiting tot het ELIA-Net, de toepassing van het Technisch Reglement Transmissie of de tarieven bedoeld in artikel 12 van de Elektriciteitswet mogen worden voorgelegd, naargelang zijn keuze, aan bemiddeling of arbitrage overeenkomstig het reglement bedoeld in artikel 28 van de Elektriciteitswet.

In voorkomend geval verklaart de Netgebruiker hierbij ook dat ELIA hem, voorafgaand aan het ondertekenen van dit Contract, op de hoogte heeft gebracht van de bepalingen in verband met geschillenregeling zoals bepaald in de gewestelijke wetten en reglementen.

Onverminderd het voorgaande, zal elk geschil met betrekking tot het afsluiten, de geldigheid, de interpretatie of de uitvoering van dit Contract of van latere contracten of operaties die er zouden kunnen uit voortvloeien, alsook elk ander geschil betreffende of verband houdend met dit Contract zal naar keuze van de meest gereede Partij:

- tot de bevoegdheid behoren van de Rechtbank van koophandel te Brussel;
- worden voorgelegd aan de door de bevoegde reguleringsinstantie georganiseerde bemiddelings- of arbitrage dienst of Geschillenkamer overeenkomstig de toepasselijke wetten en reglementen; of
- worden voorgelegd aan een ad hoc arbitrage overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

Gelet op de complexe verhoudingen, aanvaarden Partijen bij deze, teneinde de toepassing van de regels inzake samenhang of tussenkomst mogelijk te maken, hetzij om in geval van samenhangende geschillen afstand te doen van elk arbitragebeding teneinde in een andere gerechtelijke procedure tussen te komen, hetzij, omgekeerd, om afstand te doen van een gerechtelijke procedure teneinde deel te nemen aan een meerpartijen arbitrage. In geval van verdeeldheid wordt de voorkeur gegeven aan de eerst ingeleide procedure.

Artikel 7: Overmacht en/of noodsituatie

7.1. Definities en gevolgen van overmacht en noodsituatie

De uitvoering van de verplichtingen voorwerp van dit Contract, waarvoor overmacht en/of een noodsituatie zoals gedefinieerd in de Technische Reglementen wordt ingeroepen, wordt tijdelijk opgeschort voor de duur van de gebeurtenis die aanleiding geeft tot overmacht en/of noodsituatie.

Onder overmacht dient te worden begrepen alle redelijkerwijs niet te voorziene voorvallen, voorgekomen na de afsluiting van dit Contract en niet te wijten aan een fout van één van de Partijen, die de uitvoering van dit Contract tijdelijk, of definitief, onmogelijk maken. Situaties van overmacht zijn onder meer de volgende noodsituaties zoals gedefinieerd in het toepasselijk Technisch Reglement.

De Partij die een situatie van overmacht en/of een noodsituatie inroept, zal zo snel mogelijk de andere Partij op de hoogte brengen per telefoon en/of e-mail en/of fax van de reden waarom zij haar verplichtingen geheel of gedeeltelijk niet kan uitvoeren en welke de redelijkerwijze voorzienbare termijn van de niet-uitvoering zal zijn.

De Partij die een situatie van overmacht en/of noodsituatie inroept, stelt niettemin alles in het werk om de gevolgen van de niet-uitvoering van haar verplichtingen t.a.v. de andere Partij, het ELIA-Net en derden te beperken en haar verplichtingen opnieuw te vervullen.

Indien de periode van overmacht en/of noodsituatie een duur heeft van 30 opeenvolgende Dagen of meer (welke termijn op zich niet samenvalt met de termijn nodig om opnieuw aan de verplichtingen te voldoen), een Partij, als gevolg van de situatie van overmacht en/of noodsituatie, niet in staat is om de essentiële verplichtingen van dit Contract na te komen en er in verband hiermee geen perspectief meer is dat de verplichtingen nog wel kunnen worden nagekomen, mag deze Partij dit Contract vroegtijdig beëindigen met onmiddellijke ingang via een gemotiveerd aangetekend schrijven.

7.2. Maatregelen

7.2.1. In Ingeval zich een noodsituatie of een meervoudige incidentsituatie, zoals gedefinieerd in de Technische Reglementen, voordoet of ingeval ELIA meent dat een noodsituatie zich redelijkerwijze zou kunnen voordoen, kan ELIA de nodige maatregelen, eventueel preventief, treffen die beschreven staan in de Technische Reglementen, waaronder het hanteren van de reddingscode en de heropbouwcode.

Voor zover de Netgebruiker een producent is, dient hij, in geval van een noodsituatie, zijn productie-eenheden ter beschikking te stellen van ELIA. Deze situatie wordt aangekondigd via alarmsignalen die bij de Netgebruiker toekomen en beschreven staan in **Bijlage 1**. De productie-eenheden zullen maximaal gekoppeld blijven met het ELIA-Net, voor zover de frequentie en de spanning zich bevinden binnen de reglementaire en desgevallend overeengekomen limieten.

Deze limieten worden opgenomen in de stabiliteitsstudie (opgenomen in **Bijlage 8**), aangeleverd door de Netgebruiker, en goedgekeurd door ELIA. De limieten zijn minstens deze zoals vermeld in artikel 62 van het Technische Reglement Transmissie of van de overeenstemmende bepaling van een ander toepasselijk Technisch Reglement.

De reddingscode bepaalt de operationele procedures in het kader van een noodsituatie en omvat ook het afschakelplan, dat onder meer de procedures en prioriteiten inzake het afschakelen van de Netgebruikers bepaalt.

De heropbouwcode bevat de operationele procedures voor de heropbouw van het elektrisch systeem.

De reddingscode en de heropbouwcode worden opgesteld door ELIA volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen en worden ter kennisgeving aan de Netgebruiker opgenomen in **Bijlage 10**. Zij kunnen van tijd tot tijd door ELIA worden gewijzigd volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen. Dergelijke wijzigingen zullen slechts uitwerking hebben op het moment van de kennisgeving door ELIA aan de Netgebruiker. De kennisgeving gebeurt via e-mail gericht aan de contactpersoon vermeld in **Bijlage 7**. Indien daarentegen dergelijke wijzigingen een aanpassing inhouden van de algemene en specifieke maatregelen die de Netgebruiker dient te nemen ingeval van een noodsituatie in het kader van de reddingscode en heropbouwcode gebeurt de kennisgeving dan ook via een aangetekend schrijven gericht aan de Netgebruiker.

De Netgebruiker verbindt zich ertoe zo spoedig mogelijk alle maatregelen overeenkomstig de voorafgaande bepalingen na te leven die hem door ELIA per telefoon en/of e-mail en/of fax en/of brief worden meegedeeld teneinde noodsituaties te voorkomen en/of te verhelpen.

De Netgebruiker staat in voor de vorming van zijn personeel conform de procedures van de heropbouwcode zodat de voorziene acties uitgevoerd kunnen worden door de betrokken personen binnen de vastgestelde termijnen en op een efficiënte manier.

7.2.2. In toepassing van de heropbouwcode bevat de **Bijlage 7** de contactgegevens voor de Aansluiting van de Afnames en van de Productie-eenheden.

Artikel 8: Opschortende voorwaarde met betrekking tot de conformiteit van een nieuwe of gewijzigde Aansluiting

De indienststelling van een nieuwe of gewijzigde Aansluiting is onderworpen aan de vervulling van de opschortende voorwaarde van conformiteit van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, zoals nader bepaald in artikel 17 van dit Contract. Deze opschortende voorwaarde vormt geen obstakel voor de voorafgaande uitvoering van alle tests inzake oplevering, conformiteit of andere tests die noodzakelijk zijn voor en met het oog op de indienststelling van de nieuwe Aansluiting of van een gewijzigde Aansluiting.

Artikel 9: Schorsing en/of beëindiging van het Contract

9.1. Schorsing in geval van niet-conforme of schadeverwekkende Installaties

9.1.1 Elke Partij kan de andere Partij, met betrekking tot de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net en waarvan deze andere Partij Eigenaar is of waarvoor deze andere Partij, in voorkomend geval, overeenkomstig artikel 12.2.4.2, belast is met het geheel van de taken vermeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), in gebreke stellen om de nodige aanpassingen of vernieuwingen uit te voeren om deze Installaties conform te maken, indien blijkt dat

- de Installaties niet conform zijn overeenkomstig artikel 17 van dit Contract, en/of;
- indien de Installaties van die aard zijn dat ze schade kunnen berokkenen aan:
  - de veiligheid, betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van het ELIA-Net zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en/of;
  - de veiligheid betreffende personen en goederen, zoals bepaald in de Technische Reglementen, in het AREI en het ARAB en in dit Contract en/of
  - de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van de Aansluiting van de Netgebruiker zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en/of
  - de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van de aansluiting van een andere netgebruiker zoals bepaald in de Technische Reglementen,

Deze ingebrekestelling moet worden gemotiveerd en via een eerste aangetekend schrijven worden verstuurd. Daaropvolgend zullen Partijen overleggen over de nodige aanpassingen of vernieuwingen die moeten worden uitgevoerd, hiervoor een realistische termijn overeenkomen, en deze te goeder trouw en volgens de regels van goed vakmanschap conform de overeengekomen termijn uitvoeren.

Deze ingebrekestelling kan de gemotiveerde beslissing bevatten dat in geval van niet-uitvoering binnen de aldus overeen te komen termijn,

- alnaargelang de ingebrekestelling uitgaat van ELIA: ELIA de Aansluiting geheel of gedeeltelijk buiten dienst kan stellen en dit Contract zo nodig geheel of gedeeltelijk kan schorsen, met ingang van 5 Werkdagen na de kennisgeving, met een tweede aangetekend schrijven, aan de Netgebruiker van zijn in gebreke blijven, voor zover dit in gebreke blijven niet is beëindigd op de 4de Werkdag na deze kennisgeving..
- alnaargelang de ingebrekestelling uitgaat van de Netgebruiker: de Netgebruiker dit Contract geheel of gedeeltelijk wil schorsen met de eventuele vraag dat ELIA de Aansluiting geheel of gedeeltelijk buiten dienst zal stellen, met ingang van 5 Werkdagen na de kennisgeving, met een tweede aangetekend schrijven, aan ELIA van zijn in gebreke blijven, voor zover dit in gebreke blijven niet is beëindigd op de 4de Werkdag na deze kennisgeving.

Deze gemotiveerde beslissing zal melden dat zij het voorwerp kan uitmaken van een verhaal overeenkomstig artikel 6 van dit Contract. Het instellen van het verhaal heeft echter geen schorsende werking.

9.1.2. Onverminderd artikel 7 en artikel 9.1.1 van dit Contract en rekening houdend met de automatische werking van de beveiligingen, kan ELIA beslissen, al dan niet op verzoek van de Netgebruiker, de Aansluiting geheel of gedeeltelijk buiten dienst te stellen en dit Contract zo nodig geheel of gedeeltelijk te schorsen indien de Installaties een acuut en dreigend gevaar inhouden voor:

- de veiligheid, betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van het ELIA-Net zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en/of
- de veiligheid betreffende personen en goederen, zoals bepaald in de Technische Reglementen, in het AREI en het ARAB en in dit Contract en/of
- de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van de Aansluiting van de Netgebruiker zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en/of
- de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van de aansluiting van een andere netgebruiker zoals bepaald in de Technische Reglementen.

In de mate van het mogelijke zal ELIA daartoe voorafgaandelijk een ingebrekestelling sturen. In voorkomend geval zal ELIA de Netgebruiker zo spoedig mogelijk van haar gemotiveerde beslissing in kennis stellen, zullen Partijen overleggen over de nodige aanpassingen die dienen te worden uitgevoerd, hiervoor een realistische termijn overeenkomen en deze te goeder trouw en volgens de regels van goed vakmanschap conform de overeengekomen termijn uitvoeren. De gemotiveerde beslissing zal melden dat zij het voorwerp kan uitmaken van een verhaal overeenkomstig artikel 6 van dit Contract. Het instellen van het verhaal heeft echter geen schorsende werking.

9.1.3. Een gehele buitendienststelling van de Aansluiting onder voormelde omstandigheden heeft een schorsing van dit Contract in zijn geheel tot gevolg.

Na het uitvoeren van de nodige aanpassingen, al dan niet gepaard gaande met een buitendienststelling van de Aansluiting, dienen testen te worden uitgevoerd, op kosten van de Partij ten laste van wie de niet-conformiteit werd vastgesteld, overeenkomstig artikel 17.4 van dit Contract.

Een eventuele gehele of gedeeltelijke buitendienststelling van de Aansluiting en schorsing van dit Contract zal worden opgeheven indien uit de testen bedoeld in artikel 17 van dit Contract opnieuw de conformiteit van de, in voorkomend geval aangepaste, Installaties blijkt, dan wel blijkt dat zij niet meer van aard zijn schade te berokkenen aan:

- de veiligheid, betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van het ELIA-Net zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en/of;
- de veiligheid betreffende personen en goederen, zoals bepaald in de Technische Reglementen, in het AREI en het ARAB en in dit Contract en/of
- de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van de Aansluiting van de Netgebruiker zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en/of

- de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van de aansluiting van een andere netgebruiker zoals bepaald in de Technische Reglementen,

9.2. Beëindiging door beide Partijen van dit Contract

Onverminderd de overige gevallen van schorsing en/of beëindiging overeenkomstig de toepasselijke wetten en reglementen en/of dit Contract, kan elke Partij dit Contract ten laste van de andere Partij beëindigen mits voorafgaande rechterlijke machtiging indien:

- de andere Partij in gebreke blijft één van haar verbintenissen na te leven;
- een belangrijke en nadelige wijziging plaatsvindt in het juridisch statuut, de juridische structuur, de activiteiten, het bestuur of de financiële toestand van de andere Partij, die redelijkerwijze tot de conclusie voert dat de bepalingen en voorwaarden van dit Contract door deze Partij niet zullen kunnen worden nageleefd.

De beëindiging van dit Contract door ELIA overeenkomstig deze bepaling doet geen afbreuk aan het recht voor de Netgebruiker om een nieuw Aansluitingscontract af te sluiten met ELIA wanneer hij opnieuw in staat is de bepalingen en voorwaarden van het Aansluitingscontract na te leven.

9.3. Opzegging door de Netgebruiker

Onverminderd de overige gevallen van beëindiging overeenkomstig de geldende wetten of reglementen en/of dit Contract, kan de Netgebruiker dit Contract met een opzeggingstermijn van 3 maanden beëindigen door het louter versturen van een aangetekend schrijven gericht aan ELIA voor zover er ten laatste op het einde van deze opzeggingstermijn van drie maanden door de Netgebruiker geen gebruik meer gemaakt wordt van de Aansluiting en deze uit dienst kan genomen worden of buiten dienst werd gesteld overeenkomstig dit Contract.

9.4. Gevolgen van de schorsing en/of beëindiging van dit Contract

In geval van schorsing en/of vervroegde beëindiging van dit Contract zoals bepaald in de artikelen 9.1 en 9.2 of opzegging van dit Contract overeenkomstig artikel 9.3, en om welke reden ook, zullen Partijen gehouden blijven tot voldoening van alle betalingsverplichtingen ontstaan tijdens de duur of naar aanleiding van de schorsing of beëindiging van dit Contract, tenzij een instantie bedoeld in artikel 6 heeft aangenomen dat de andere Partij in gebreke blijft één van haar verplichtingen na te leven.

Niettegenstaande artikel 22 vallen de kosten betreffende de noodzakelijke ingrepen voor buitendienststelling volledig ten laste van de Partij bij wie de niet-conformiteit werd vastgesteld.

Indien de schorsing en/of beëindiging van dit Contract te wijten is aan een tekortkoming van de Netgebruiker, zijn deze betalingsverplichtingen onmiddellijk opeisbaar, niettegenstaande enige andersluidende bepaling. In alle andere gevallen van schorsing of beëindiging zullen de Partijen gehouden zijn tot de voormelde betalingsverplichting volgens de toepasselijke termijnen. De Partij zal zich in voorkomend geval niet kunnen beroepen op de schorsing en/of beëindiging om zijn eigen verbintenissen op te schorten en/of te beëindigen.

9.5. Beëindiging van de opdracht tijdens de werken

Voor zover de Netgebruiker beslist de installatiewerken van een nieuwe Aansluiting of de werken tot wijziging van een bestaande Aansluiting te beëindigen, is de Netgebruiker aan ELIA een verbrekingsvergoeding verschuldigd, ter vergoeding van alle kosten die ELIA overeenkomstig **Bijlage 8** werkelijk heeft opgelopen, door het niet kunnen uitvoeren van deze werken, zoals maar niet beperkt tot meerkosten verbonden aan nutteloos geworden aankopen en verbrekingsvergoedingen vanwege leveranciers en aannemers, en die zij aantoonbaar aan de hand van boekhoudkundige en andere documenten. Voor zover achteraf blijkt dat bepaalde van de reeds uitgevoerde werken vooralsnog kunnen worden gebruikt voor andere doeleinden, vindt een verrekening plaats.

Artikel 10: Duur en inwerkingtreding van het Contract

Onverminderd de toepassing van artikel 8 van dit Contract, komen Partijen overeen dat dit Contract in werking treedt op datum van ondertekening en is aangegaan voor onbepaalde duur, zonder afbreuk te doen aan de schorsing en/of beëindiging of opzegging overeenkomstig artikel 9 van dit Contract.

Artikel 11: Eigendoms- en gebruiksrechten

Partijen komen overeen dat de eigendoms- en/of gebruiksrechten op de Aansluitingsinstallatie(s) worden weergegeven in **Bijlage 1** van dit Contract, in voorkomend geval overeenkomstig de akten waarin deze rechten worden geregeld.

Artikel 12: Beheer, het tot stand brengen van en het aanbrengen van een substantiële wijziging aan de Aansluitingsinstallatie(s)

12.1. Het tot stand brengen, het aanbrengen van een substantiële wijziging en het ter beschikking stellen van de Aansluitingsinstallatie(s)

Elke Partij staat in voor:

- het tot stand brengen van de Aansluitingsinstallatie(s) waarvan zij Eigenaar is
- het aanbrengen van de substantiële wijzigingen aan de Aansluitingsinstallatie(s) waarvan zij Eigenaar is (met inbegrip van de aanpassingen van de functionaliteiten, de verplaatsingen en technische aanpassingen op vraag van bevoegde overheden of derden overeenkomstig de reglementaire voorwaarden terzake of om veiligheidsredenen en de ontmanteling)

met dien verstande dat de uitvoering ervan gebeurt volgens de modaliteiten en de termijnen gevoegd in **Bijlage 8** van dit Contract, in voorkomend geval, overeenkomstig de vergoedingen bepaald in artikel 13. Om de compatibiliteit tussen hun respectieve Installaties te verzekeren, werken Partijen samen en coördineren ze hun werkzaamheden, zowel wat betreft hun ontwerp als hun uitvoering.

De Netgebruiker die Eigenaar is van op het Eerste Aansluitingsveld stemt ermee in om op zijn kosten substantiële wijzigingen aan te brengen aan dit Eerste Aansluitingsveld, die het gevolg zijn van een vraag van ELIA in het kader van de veiligheid, de betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van het ELIA-Net.

In het geval de Partijen overeenkomen dat het tot stand brengen of het aanbrengen van de substantiële wijzigingen wordt uitgevoerd, geheel of gedeeltelijk, door ELIA, wordt de Aansluiting, geheel of gedeeltelijk, ter beschikking gesteld van de Netgebruiker.

12.2. Beheer van de Aansluitingsinstallatie(s)

12.2.1. «Light»-beheer van de Aansluitingsinstallatie(s)

In elk geval, doch onverminderd haar andere bevoegdheden en taken uit hoofde van de Technische Reglementen of dit Contract, staat ELIA in voor het beheer van de Aansluiting, in zoverre het gaat om:

- het toezicht op de Aansluiting, met inbegrip van het ter beschikking stellen van wachtdiensten;
- de exploitatie van de Aansluiting, met inbegrip van:
  - het activeren en desactiveren van de Aansluiting door middel van de bediening van het Aansluitingsveld;
  - het beheer van exploitatieprocedures;
  - de melding bij alarm of schade;
  - de vrijgave en de indienstname na werken, met dien verstande dat de bediening van de vermogensschakelaar bedoeld voor de synchronisatie van de Injectie door de Netgebruiker gebeurt, overeenkomstig de modaliteiten vastgelegd in dit Contract..

Met betrekking tot de wachtdienst, wendt ELIA alle redelijke technische en economische middelen aan om de eerste vaststellingen en controles uit te voeren binnen de twee uur vanaf de melding van een elektrisch incident.

12.2.2. «Full-size»-beheer van de Aansluitingsinstallatie(s)

Het «full-size»-beheer omvat de volgende taken van instandhouding:

- het administratief beheer van de Aansluitingsinstallatie(s), met inbegrip van het beheer van de liggingplannen en andere plannen, schema's en wettelijke documenten;
- het normale periodieke onderhoud van de Aansluitingsinstallatie(s), met inbegrip van de bepaling van de onderhoudspolitieken en het administratief beheer van het onderhoudsproces;
- het curatieve onderhoud van de Aansluitingsinstallatie(s) in geval van defect door middel van herstellingen en vervangingen, in de mate dat deze ingrepen een noodzakelijke voorwaarde vormen voor het behouden van de bestaande functionaliteiten en specificaties van deze Aansluitingsinstallaties, met dien verstande dat de functionaliteiten of specificaties van de Aansluitingsinstallatie(s) niet gewijzigd worden;

De interventies bedoeld in de laatste twee opsommingtekens worden uitgevoerd binnen de termijnen die de Partijen onderling overeenkomen, onverminderd andere verbintenissen ten overstaan van de overheden en/of derden.

De algemene regels die op het vlak van periodiek onderhoud moeten worden nageleefd, zijn opgenomen in de **Bijlage 3**. Ook al zijn ze onderworpen aan de continue evolutie van de onderhoudsregels, beschrijven deze regels het type onderhoud en hun frequentie volgens het te onderhouden materieel.

12.2.3. Aanwijzing van de Partij belast met de taken beschreven in Artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer)

Voor **het eerste Aansluitingsveld of de andere Aansluitingsinstallaties waarvan ELIA Eigenaar is**, is ELIA belast met de taken van «full-size»-beheer die in Artikel 12.2.2 worden beschreven.

Voor **het eerste Aansluitingsveld waarvan ELIA geen Eigenaar is** en rekening houdend met de nabijheid van het ELIA-net, heeft ELIA na overleg met de Netgebruiker de keuze tussen de artikelen 12.2.4.1 en 12.2.4.2.

Voor **de overige Aansluitingsinstallaties waarvan ELIA geen Eigenaar is**, heeft de Netgebruiker de keuze tussen de artikelen 12.2.4.1 en 12.2.4.2.

12.2.4. Keuze te bepalen in Bijlage 3:

12.2.4.1. Ofwel staat de Netgebruiker, onverminderd artikel 12.2.1, in voor de uitoefening van de beheersprestaties beschreven onder 12.2.2 ("Full-size"-beheer), conform de voorwaarden die daar worden beschreven. Bij de uitoefening van deze beheersprestaties, respecteert de Netgebruiker de minimaal na te leven voorschriften zoals overeengekomen door de Partijen en zoals opgenomen in **Bijlage 2** en **Bijlage 3**.

12.2.4.2. Ofwel staat ELIA in voor de uitvoering van de beheersprestaties beschreven onder artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), conform de voorwaarden die daar worden beschreven en overeenkomstig de voorschriften overeengekomen door de Partijen en opgenomen in **Bijlage 2** en **Bijlage 3**. ELIA kan hiertoe echter niet verplicht worden, onder andere indien de Installaties niet of niet meer beantwoorden aan de standaarden die ELIA toepast en die worden opgenomen in het akkoord over de technische oplossingen bedoeld in artikel 105 van het Technisch Reglement Transmissie of in de overeenstemmende bepaling van een ander toepasselijk Technisch Reglement en opgenomen in **Bijlage 8**.

Artikel 13: Vergoedingen

13.1 Algemeen

De Netgebruiker is vergoedingen verschuldigd aan ELIA, volgens het Tarief voor de Aansluiting en zoals hierna nader bepaald, voor het tot stand brengen, het aanbrengen van een substantiële wijziging, het ter beschikking stellen en het beheer door ELIA van de Aansluitingsinstallatie(s), zoals beschreven in artikel 12.

Bijlage 6 vermeldt de Aansluitingsinstallatie(s) in functie waarvan het Tarief voor de Aansluiting wordt bepaald rekening houdend met onder meer het spanningsniveau en type uitrusting, hun datum van indienstelling en met eventuele financiële tussenkomsten die de Netgebruiker heeft gedaan.

De vergoedingen zijn netto-bedragen te verhogen met de B.T.W. Tenzij anders bepaald in de wettelijke of reglementaire bepalingen, zijn nieuwe belastingen, toeslagen of heffingen, van welke aard ook of verhogingen van bestaande belastingen, heffingen of toeslagen opgelegd door een bevoegde overheid, die verband houden met de Aansluiting op het ELIA-Net ten laste van de Netgebruiker, net zoals verminderingen van deze belastingen, heffingen of toeslagen in het voordeel zijn van de Netgebruiker.

13.2. Vergoedingen voor het tot stand brengen, het aanbrengen van een substantiële wijziging en het ter beschikking stellen van de Aansluitingsinstallatie(s)

13.2.1. Voor het eerste Aansluitingsveld

Voor het tot stand brengen, het aanbrengen van een substantiële wijziging en het ter beschikking stellen van het eerste Aansluitingsveld waarvan ELIA Eigenaar is, is de Netgebruiker een periodieke vergoeding verschuldigd aan ELIA overeenkomstig het Tarief voor de Aansluiting.

Voor het bestaande eerste Aansluitingsveld waarvan ELIA Eigenaar is, wordt rekening gehouden met de financiële tussenkomsten die de Netgebruiker heeft gedaan, in voorkomend geval, voor het betrokken Aansluitingsveld of een deel daarvan overeenkomstig de modaliteiten beschreven in het Tarief voor de Aansluiting. Eenmaal wordt overgegaan tot het aanbrengen van een substantiële wijziging, en in ieder geval uiterlijk 33 jaar na de datum van indienstelling van het Aansluitingsveld waarop de financiële tussenkomst van de Netgebruiker betrekking heeft, worden deze tussenkomsten niet meer in rekening gebracht.

13.2.2. Voor de overige Aansluitingsinstallaties

In geval van het ter beschikking stellen door ELIA van de overige Aansluitingsinstallatie(s) waarvan ELIA Eigenaar is, is de Netgebruiker ELIA een vergoeding verschuldigd als volgt:

- voor wat betreft het totstandbrengen van de overige nieuwe Aansluitingsinstallaties overeenkomstig het Tarief voor de Aansluiting een vergoeding die volgens bestek wordt bepaald en die, in geval van termijnfinanciering, gepaard gaat met een financiële waarborg zoals bepaald in artikel 14 van het Contract;

- voor wat betreft het aanbrengen van een substantiële wijziging aan de bestaande overige Aansluitingsinstallaties: overeenkomstig het Tarief voor de Aansluiting een vergoeding die volgens bestek wordt bepaald en die, in geval van termijfinanciering, gepaard gaat met een financiële waarborg zoals bepaald in artikel 14 van het Contract;
- voor wat betreft het ter beschikking stellen van bestaande overige Aansluitingsinstallatie: een periodieke vergoeding overeenkomstig het Tarief voor de Aansluiting, berekend in functie van de datum van indienststelling van de overige Aansluitingsinstallaties waarop de periodieke vergoeding betrekking heeft en in voorkomend geval rekening houdend met de financiële tussenkomsten van de Netgebruiker.

13.3. Vergoeding voor beheer van de Aansluitingsinstallatie(s)

Al naargelang wat Partijen zijn overeengekomen overeenkomstig artikel 12.2.3 en 12.2.4, is de Netgebruiker volgende vergoedingen verschuldigd aan ELIA:

13.3.1 Voor de taken van beheer van de Aansluitingsinstallatie(s) beschreven in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer). en uit te voeren door ELIA: een periodieke vergoeding voor beheer, overeenkomstig het Tarief voor de Aansluiting.

Deze periodieke vergoeding omvat, voor het Eerste Aansluitingsveld waarvan ELIA Eigenaar is, het curatieve onderhoud zoals bedoeld in het derde opsommingteken van artikel 12.2.2.

Deze periodieke vergoeding omvat, voor het Eerste Aansluitingsveld waarvan ELIA geen Eigenaar is en voor de overige hoogspanningsinstallaties die deel uitmaken van de Aansluitingsinstallaties zoals omschreven in **Bijlage 1** en waarvan ELIA al dan niet Eigenaar is, voor een periode van 20 jaar vanaf de datum van indienststelling van deze installatie(s), het curatieve onderhoud zoals bedoeld in het derde opsommingteken van artikel 12.2.2. Deze periodieke vergoeding omvat, voor de laag-, hulp- en stuurspanningsinstallaties die deel uitmaken van het Eerste Aansluitingsveld waarvan ELIA geen Eigenaar is of van de overige Aansluitingsinstallaties zoals omschreven in **Bijlage 1** en waarvan ELIA al dan niet Eigenaar is, voor een periode van 10 jaar vanaf de indienststelling van deze installatie(s), het curatieve onderhoud zoals bedoeld in het derde opsommingteken van artikel 12.2.2. Na het verstrijken van deze periodes, wordt met betrekking tot de in het derde opsommingteken in artikel 12.2.2 bedoelde taken van instandhouding, bovenop de periodieke vergoeding, een bijkomende vergoeding volgens bestek toegepast.

13.3.2. In het geval dat de Netgebruiker, overeenkomstig artikel 12.2.4.1 instaat voor de uitoefening van de onder 12.2.2 ("Full-size"-beheer). beschreven beheersprestaties, een periodieke vergoeding voor de beheersprestaties beschreven in artikel 12.2.1, overeenkomstig het Tarief voor de Aansluiting.

Artikel 14: Financiële Waarborgen

Ingeval Partijen zijn overeengekomen dat een nieuwe Aansluiting of een substantiële wijziging aan een bestaande Aansluiting wordt verwezenlijkt door ELIA en dat dit gepaard gaat met een door ELIA toegekende termijfinanciering, levert de Netgebruiker een bankgarantie ten gunste van ELIA tot zekerheid van de verbintenissen van de Netgebruiker voortvloeiende uit deze termijfinanciering.

De Netgebruiker erkent dat, in voorkomend geval, deze bankgarantie, ook een essentiële voorwaarde van dit Contract is voor ELIA.

Deze bankgarantie is een zekerheid voor de tijdige en volledige betaling van de verplichtingen van de Netgebruiker die door deze bankgarantie worden gedekt.

Deze bankgarantie dient de vorm aan te nemen van een bankgarantie op eerste verzoek, uitgegeven door een financiële instelling met een officiële rating van minstens "BBB" toegekend door het credit rating bureau Standard & Poors ("S&P") of Baa2 bij het bureau Moody's Investor Services ("Moody's").

Het bedrag van deze bankgarantie is gelijk aan de helft van het door ELIA gefinancierde saldo en de duur van de waarborg is gelijk aan de duur van de afbetalingsperiode plus 3 maanden.

Zodra het bedrag van het nog te betalen kapitaal onder de waarde van deze bankgarantie is gedaald, kan door de Netgebruiker jaarlijks een vermindering van deze bankgarantie bij ELIA aangevraagd worden. Indien de Netgebruiker hierom verzoekt, verbindt ELIA zich ertoe te aanvaarden dat het bedrag van deze bankgarantie wordt verminderd tot een bedrag gelijk aan de helft van het bedrag van de uitstaande verbintenissen van de Netgebruiker voortvloeiende uit de betrokken termijfinanciering. Het standaardformulier van deze bankgarantie op eerste verzoek is gevoegd in **Bijlage 8**.

Bij de opzegging en/of beëindiging van dit Contract om welke reden dan ook, zal ELIA deze bankgarantie aan de Netgebruiker terugbezorgen zodra de Netgebruiker aan al zijn verbintenissen verbonden aan deze bankgarantie heeft voldaan.

Artikel 15: Omschrijving van de Aansluiting, de Installaties van de Netgebruiker die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, en de meetinstallaties

15.1. Algemeen

De Aansluiting is gelegen tussen enerzijds het Aansluitingspunt en anderzijds het Punt van Interface voor zover voorgeschreven door de toepasselijke Technische Reglementen. De technische en functionele kenmerken van de Aansluitingsinstallaties worden door ELIA gespecificeerd in **Bijlage 1**.

In aanvulling op, en onverminderd de bepalingen van de Technische Reglementen, komen Partijen overeen dat het Aansluitingspunt zich bevindt op één van de volgende plaatsen:

- Indien het eerste Aansluitingsveld zich bevindt in een onderstation van het ELIA-Net: aan de aansluitklemmen van dit eerste Aansluitingsveld met de railstellen van dit onderstation;
- Indien het eerste Aansluitingsveld zich bevindt in aftakking op een lijn of kabel van het ELIA-Net: in het aftakpunt van respectievelijk de kabel of de lijn.
- In aanvulling op, en onverminderd de bepalingen van de Technische Reglementen, komen Partijen overeen dat het Punt van Interface:
- voor de hoogspanningsinstallaties:
  - indien het eerste Aansluitingsveld zich bevindt in een onderstation van het ELIA-net: op het kabeleinde of de eindportiek van respectievelijk de kabel of de lijn die binnenkomt op de site van de Netgebruiker;
  - (ii) indien het eerste Aansluitingsveld zich in aftakking op een lijn of een kabel van het ELIA-net bevindt: na het eerste veld op het kabeleinde dat binnenkomt op de site van de Netgebruiker; en
- voor de laag-, hulp, en stuurspanningsinstallaties: op de site van de Netgebruiker na de overdrachtssystemen en differentieelbeveiligingen die functioneel deel uitmaken van de hoogspanningsinstallaties van het eerste Aansluitingsveld.

Onverminderd de bepalingen van de Technische Reglementen, kunnen Partijen van de voornoemde aanvullende bepalingen met betrekking tot de ligging van het Aansluitingspunt en het Punt van Interface uitdrukkelijk afwijken om een van de volgende redenen:

- redenen van veiligheid, betrouwbaarheid of efficiëntie van het ELIA-Net;
- de voorziene toekomstige uitbouw van het ELIA-Net; of
- de complexiteit van de Aansluiting, zoals onder meer in het geval van posten in het ELIA-Net, waarop meerdere Netgebruikers op het ELIA-Net aangesloten zijn.

De ligging van het Aansluitingspunt en het Punt van Interface zoals hierboven bepaald worden aangeduid in Bijlage 1 op de daartoe bestemde eendradige schema's.

15.2. Identificatie

De omschrijving evenals de technische gegevens van de Aansluiting en voor zover nodig de Installaties van de Netgebruiker die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, en de meetinstallaties worden opgenomen in **Bijlage 1**. Deze Bijlage bevat minstens de hiernavolgende kenmerken:

- de geografische ligging;
- de nominale spanning van (het)(de) Aansluitingspunt(en);
- het Aansluitingsvermogen dat ter beschikking wordt gesteld op de Aansluiting en waarvoor een recht van toegang kan worden bekomen in het daartoe bestemde Toegangscontract;
- het ééndraadsschema (met daarbij (het)(de) Toegangspunt(en), (het)(de) EAN-nummer(s), (het)(de) meetpunt(en), (het)(de) Aansluitingspunt(en), (het)(de) Aansluitingsveld(en) in de ELIA-post(en) en de hoogspanningsinstallaties in die post(en) van ELIA voor zover deze niet toegewezen zijn aan een andere netgebruiker, en (het)(de) Punt(en) van Interface) met inbegrip van de wijzigingen hieraan van tijd tot tijd volgens de bepalingen en procedures vermeld in de van toepassing zijnde Technische Reglementen;
- de identificatie en de technische beschrijving van de Aansluiting en de meetinstallaties;
- de NACE-code van de Netgebruiker (in voorkomend geval, verschillend per Toegangspunt);
- de eigendoms-, gebruiks- en/of andere rechten, en de daarbij behorende documentatie op de Aansluiting en meetinstallaties.

15.3. Gehele of gedeeltelijke intrekking van het Aansluitingsvermogen

Wanneer een Aansluiting, die in dienst is gesteld, gedurende minstens 1 jaar gedeeltelijk of volledig niet meer gebruikt wordt, of, overeenkomstig de procedures van het contract voor de coördinatie van de inschakeling van de productie-eenheden, een Productie-eenheid door de Toegangsverantwoordelijke, mits akkoord van ELIA, opgegeven wordt als niet beschikbaar gedurende minstens 1 jaar, kan het Aansluitingsvermogen, beschreven in **Bijlage 1**, geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken, tenzij de Netgebruiker motiveert dat de Aansluiting, overeenkomstig de toepasselijke Technische Reglementen, in dienst moet blijven voor de doeleinden en binnen de perken van de noodvoeding of als reserve in het kader van een lopend en overeenkomstig artikel 94 van het Technisch Reglement Transmissie ingediende aansluitingsaanvraag. ELIA stelt de Netgebruiker in kennis van deze gehele of gedeeltelijke intrekking, conform artikel 24.2, na overleg te hebben gepleegd met de Netgebruiker. Het ingetrokken Aansluitingsvermogen kan aan een andere aansluitingsaanvrager worden toegekend, conform de procedure in het van toepassing zijnde Technisch Reglement voor het bekomen van capaciteit. Om het ingetrokken Aansluitingsvermogen geheel of gedeeltelijk terug te bekomen, moet de Netgebruiker, conform het toepasselijk Technisch Reglement, een nieuwe aansluitingsaanvraag indienen.

Artikel 16: Metingen en tellingen, power quality, beveiligingen en aansluiting van Productie-eenheden

16.1. Metingen en tellingen

De tellingen en metingen worden uitgevoerd op de wijze en de tijdsintervallen vermeld in **Bijlage 4**. Deze Bijlage vermeldt eveneens de technische criteria betreffende de meetuitrusting, de indienstname, het gebruik, de controle, de ijking en de vereiste precisie van de meetuitrusting, de transmissie en de terbeschikkingstelling van meetgegevens.

Onder voorbehoud van de vertrouwelijkheid, verstrekt ELIA op vraag van de Netgebruiker de gevraagde telimpulsen aan de Netgebruiker. ELIA kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor schade voortvloeiend uit of verband houdend met de eventuele onbeschikbaarheid van deze telimpulsen of het gebruik door de Netgebruiker van deze telimpulsen.

16.2. Power Quality en elektromagnetische compatibiliteit

Conform de bepalingen van de Technische Reglementen levert ELIA aan de Netgebruiker een spanning op het Aansluitingspunt met een kwaliteit die tenminste voldoet aan de norm EN 50160. Aan deze spanning zijn de Partijen gehouden bij het bepalen van de immuniteitsgraad van, voor wat betreft ELIA, de Aansluitingsinstallaties in haar beheer, en voor wat betreft de Netgebruiker de overige Installaties.

De Netgebruiker neemt de voor zijn Installaties nodige en economisch redelijke en technisch doeltreffende maatregelen om de gevolgen van de schade veroorzaakt door stoorverschijnselen in het algemeen zoals beschreven in de norm EN 50160 tot een minimum te beperken, met hierbij een bijzondere aandacht, zonder daartoe beperkt te zijn, voor spanningsdips, onderbrekingen en overspanningen. De Netgebruiker kan aan ELIA bijkomende informatie vragen.

Onder voorbehoud van de vertrouwelijkheid verstrekt ELIA de redelijkerwijze beschikbare algemene informatie betreffende de kwaliteit van de voeding in het Aansluitingspunt. ELIA kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van die informatie.

Het toegelaten niveau van storingen op het ELIA-Net veroorzaakt door de Installaties is zoals bepaald in de toepasselijke Technische Reglementen en door de technische rapporten IEC 61000-3-6 en IEC 61000-3-7 en de Synergrid procedure C10/17 "Power Quality voorschriften voor netgebruikers aangesloten op hoogspanningsnetten".

Zonder afbreuk te doen aan dit artikel en in geval storende Installaties van de Netgebruiker, worden aangesloten op het ELIA-Net, beschrijft **Bijlage 5** de planningsniveaus en emissielimieten, de toepasselijke specifieke normen en de monitoring van deze Installaties van de Netgebruiker. De **Bijlage 5** beschrijft ook de spanningsschommelingen.

Onverminderd haar contractuele relaties met de toegangshouder, overhandigt ELIA bij elektrische incidenten op verzoek van de Netgebruiker een verslag over het incident.

16.3. Beveiligingen

De modaliteiten in verband met de beveiligingen, regelparameters en de technisch functionele minimumeisen maken deel uit van een specifiek dossier opgesteld door ELIA in overleg met de Netgebruiker en gevoegd in **Bijlage 1**.

16.4. Bijkomende technische voorschriften voor de aansluiting van Productie-eenheden

In voorkomend geval, zal **Bijlage 1** aangevuld worden inzake de technische voorschriften met betrekking tot de aansluiting van Productie-eenheden zoals beschreven, naargelang het geval, in het toepasselijke Technische Reglement.

Artikel 17: Conformiteit van de Installaties

17.1. Algemeen

17.1.1. De Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract en waarvoor de Netgebruiker overeenkomstig artikel 12.2.4.1 instaat voor de taken bedoeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), moeten te allen tijde conform zijn met :

- de bepalingen van het AREI;
- de technische voorschriften van toepassing op de betreffende Installaties zoals bepaald in de Technische Reglementen;
- de technische specificaties zoals vermeld in de betrokken Bijlagen..

Voor deze Installaties bezorgt de Netgebruiker spontaan de werkelijke algemene technische gegevens betreffende de technische voorschriften zoals bepaald in het toepasbaar Technisch Reglement. De Netgebruiker is gehouden ELIA onmiddellijk op de hoogte te brengen van elke mogelijke verslechtering, anomalie en niet-conformiteit indien deze een impact kunnen hebben op de veiligheid betreffende personen en goederen, op de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het ELIA-Net, de veiligheid, de betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van de Aansluiting van de Netgebruiker en/of op de Power Quality.

17.1.2 De Aansluitingsinstallaties waarvan ELIA Eigenaar is of waarvoor ELIA in voorkomend geval, overeenkomstig artikel 12.2.4.2 instaat voor de taken bedoeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), moeten te allen tijde conform zijn met:

- de bepalingen van het AREI;
- de technische voorschriften van toepassing op de betreffende Installaties zoals bepaald in de Technische Reglementen
- de technische specificaties zoals bedoeld in de betrokken Bijlagen.

Voor deze Aansluitingsinstallaties bezorgt ELIA spontaan de werkelijke algemene technische gegevens betreffende de technische voorschriften zoals bepaald in het toepasbaar Technisch Reglement. ELIA is gehouden om voor deze Installaties de Netgebruiker onmiddellijk op de hoogte te brengen van elke mogelijke verslechtering, anomalie en niet-conformiteit indien deze een impact kunnen hebben op de veiligheid betreffende personen en goederen en/of op de veiligheid, de betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van de Aansluiting van de Netgebruiker en/of op de Power Quality, zoals gedefinieerd in de Technische Reglementen en in dit Contract.

17.1.3 De gelijkvormigheidsonderzoeken en controlebezoeken van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net zoals bepaald door het AREI worden uitgevoerd door een onafhankelijk erkend organisme, dat jegens de Netgebruiker en ELIA minstens gehouden is tot gelijkwaardige confidentialiteitsverplichtingen als bepaald in artikel 5 van het Contract, waarbij de resultaten ter kennis gesteld worden aan de Netgebruiker.

Op schriftelijk gemotiveerd verzoek kunnen Partijen van elkaar de beschikbare testrapporten opvragen die aantonen dat de betrokken Installaties conform zijn met de van toepassing zijnde technische voorschriften. Bij ontstentenis van deze testrapporten kan de ene Partij, hetzij zelf, hetzij door een onafhankelijk erkend organisme en in voorkomend geval in aanwezigheid van de andere Partij, testen laten uitvoeren op de betrokken Installaties om de conformiteit met de van toepassing zijnde voorschriften vast te stellen. De modaliteiten en de data van de testen worden vastgelegd in onderling overleg tussen de Partijen en, in voorkomend geval, het onafhankelijk erkend organisme. In geval van niet-conformiteit van de betrokken Installaties, dienen deze Installaties te worden aangepast en dient een nieuwe datum te worden vastgelegd voor het testen van hun conformiteit.

Elke Partij is er toe gehouden, binnen de 30 Dagen na ontvangst van het bovenvermeld verzoek, de gevraagde informatie over te maken aan de andere Partij.

17.2. Behoud van verplichtingen van de Netgebruiker en ELIA niettegenstaande kennisgeving van conformiteit

Niettegenstaande de vaststelling van conformiteit zoals bedoeld in artikel 17.1 van dit Contract, blijven de Netgebruiker en ELIA gehouden hun respectievelijke verplichtingen opgelegd door en/of krachtens de toepasselijke Technische Reglementen en de contracten gesloten krachtens deze Technische Reglementen op het vlak van de conformiteit van de Installaties, na te leven.

17.3. Storende Installaties

De testen van conformiteit zoals bepaald in artikel 17.1 van dit Contract bevatten ook de proeven of, in voorkomend geval, berekeningen of simulaties, die uitgevoerd dienen te worden op de storende Installaties of Installaties waar er aanwijzingen van storingen zijn teneinde het overeenkomstig artikel 16.2 van dit Contract toegelaten niveau van de storingen te verifiëren.

17.4. Bijkomende testen

17.4.1. Overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de Technische Reglementen, dient ELIA, of een door ELIA aangeduid onafhankelijk erkend organisme, op vraag van de Netgebruiker, op vraag van een derde of op eigen initiatief, in het kader van haar wettelijke taken tijdens de duur van dit Contract testen uit te voeren op de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net. Voor het uitvoeren van deze testen heeft ELIA toegang tot de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, onder de voorwaarden zoals bepaald in dit Contract.

De modaliteiten en de data van de testen worden op voorhand vastgelegd in overleg tussen de Netgebruiker en ELIA en, in voorkomend geval, een derde.

Indien uit de uitgevoerde testen blijkt dat de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, niet conform zijn, kan ELIA overgaan tot het nemen van de maatregelen zoals bepaald in artikel 9 van dit Contract.

17.4.2. Indien de Netgebruiker zelf testen wenst te laten uitvoeren op de Installaties die mogelijk een invloed kunnen uitoefenen op de Aansluitingsinstallaties waarvan ELIA Eigenaar is of waarvoor ELIA in voorkomend geval, overeenkomstig artikel 12.2.4.2 belast is met het geheel van de taken vermeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer)., dient hij daartoe de voorafgaande schriftelijke goedkeuring te bekomen van ELIA overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de Technische Reglementen.

Indien de Netgebruiker zelf testen wenst te laten uitvoeren op de Installaties die mogelijk een invloed kunnen uitoefenen op de veiligheid betreffende personen en goederen en/of op de veiligheid en/of de betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van de Aansluitingsinstallaties en/of op de Power Quality, zoals bepaald in de Technische Reglementen en in dit Contract, kan hij met ELIA overeenkomen welke testen zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met de toepasselijke bepalingen van de Technische Reglementen.

17.4.3. De kosten voor de testen worden als volgt gedragen:

- De kosten worden volledig verhaald op diegene, met name. ELIA, de Netgebruiker of de derde, aan wiens toedoen of stilzitten de testen het gebrek toeschrijven.
- Indien de testen geen gebrek uitwijzen, zullen de kosten van deze testen volledig door de aanvrager van deze testen gedragen worden.

Met het oog op de toepassing van dit artikel aanvaardt de Netgebruiker dat hijzelf als een derde kan worden beschouwd ten opzichte van andere netgebruikers, indien de Installaties die een invloed kunnen uitoefenen op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-net en waarvoor de Netgebruiker, overeenkomstig artikel 12.2.4.1 instaat voor de taken bedoeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), gebrekkig zijn.

Artikel 18: Bescherming van en toegang tot de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net

18.1. Bescherming van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, op een terrein in eigendom en/of gebruik van de Netgebruiker

Onverminderd de wettelijke verplichtingen van ELIA, neemt de Netgebruiker alle maatregelen die redelijkerwijs van hem verwacht kunnen worden om schade aan het op een terrein in zijn eigendom en/of gebruik aanwezige gedeelte van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, de efficiëntie en/of de betrouwbaarheid van het ELIA-Net te voorkomen, en om schade aan het ELIA-Net of aan de Installaties van andere netgebruikers, te voorkomen.

De Partij aan dewelke een derde een gebruiksrecht heeft toegekend op of die eigenaar is van een terrein waarop zich Installaties bevinden die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, is ertoe gehouden de nodige en gepaste maatregelen te nemen teneinde deze Installaties, te beschermen tegen de toegang door onbevoegde derden.

18.2. Algemene regels inzake toegang

Onverminderd de bepalingen van de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van werknemers bij de uitvoering van hun werk, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, zijn volgende regels van toepassing.

In het kader en binnen de perken van het beheer en het onderhoud van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, de uitvoering van hun verplichtingen krachtens de toepasselijke wetten en reglementen, met inbegrip van artikel 15 van het Technisch Reglement Transmissie of de overeenstemmende bepaling in een ander toepasselijk Technisch Reglement, en in het kader van de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, moeten de Installaties van de ene Partij, die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, te allen tijde toegankelijk zijn voor de andere Partij.

De toegang tot de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, zal onmiddellijk worden verschaft aan de ene Partij, op diens eenvoudig mondeling verzoek aan de andere Partij.

In voorkomend geval waarborgt de Netgebruiker dat ELIA op elk ogenblik toegang kan worden verleend tot de meetuitrustingen bepaald in dit Contract die zich op een terrein in eigendom en/of gebruik van de Netgebruiker bevinden.

De Partijen verklaren dat zij elkaar in kennis stellen van hun voorschriften betreffende de veiligheid van personen en goederen, die de Partij, aan wie toegang wordt verleend, moet naleven. De Partijen aanvaarden uitdrukkelijk dat, indien deze voorschriften onvolledig of inadequaat zouden zijn, elke Partij, voor het overige, haar eigen voorschriften zal toepassen.

In geval beide Partijen, in het kader van de uitvoering van werkzaamheden aan de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, toegang hebben tot of kunnen verlenen aan de ruimte waar zich de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, bevinden zodat deze ruimte te beschouwen is als een inrichting van zowel ELIA, als van de Netgebruiker in de zin van voornoemde Wet van 4 augustus 1996, verbinden Partijen zich ertoe een overeenkomst, zoals bedoeld in artikel 9, §2 van voornoemde Wet van 4 augustus 1996 af te sluiten.

De Partijen stellen aan elkaar de nodige verlichting, verwarming, stopcontacten, water, waterafvoer, elektriciteit en andere nodige voorzieningen ter beschikking zonder daarvoor een bijkomende vergoeding te vragen en voor zover deze aanwezig zijn.

Elke Partij ziet erop toe dat zij, en/of de personen onder hun respectievelijke toezicht, de rechten van de andere Partij met betrekking tot de eigendom en/of het gebruik, de toegang en de effectieve controle op het geheel of een gedeelte van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net niet zullen miskennen.

Artikel 19: Werken, exploitatie en onderhoud van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net

Bijlagen 2 & 3 bevatten de afspraken die, onverminderd de andere bepalingen van dit Contract, moeten worden nagekomen voor respectievelijk de exploitatie en het onderhoud van de Aansluitingsinstallaties.

In voorkomend geval, stelt de Netgebruiker in real time aan ELIA de meetgegevens en standmeldingen die nodig zijn voor het uitvoeren van de afspraken voor exploitatie en onderhoud ter beschikking in het Aansluitingspunt. De technische karakteristieken van de ter beschikking gestelde signalen dienen aangepast te zijn aan de tele-installaties die ELIA ter plaatse gebruikt voor de verzending van de betrokken informatie naar het controlecentrum belast met de exploitatie van de Aansluitingsinstallaties. De eventueel hieraan verbonden kosten zijn ten laste van de Netgebruiker.

Bijlagen 2 & 3 bevatten vervolgens de procedures respectievelijk inzake exploitatie en onderhoud met betrekking tot Installaties van de Netgebruiker die een invloed hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net.

Bijlagen 2 & 3 bevatten tot slot de bepalingen en specificaties door de Netgebruiker minimaal na te leven, onder meer inzake de technische eigenschappen, de metingen en tellingen, de wijzigingen van exploitatiewijzen en de functionaliteiten van de beveiligingen.

Alle schakelingen voor het uit of in dienst nemen van hoogspanningsinstallaties dienen te gebeuren op basis van de schakelnota's die door ELIA in overleg met de Netgebruiker worden opgesteld en op diens aanvraag ter beschikking worden gesteld..

De instructies met betrekking tot de acties op de schakelnota's moeten op elk moment gerespecteerd worden door de Partijen.

Werken en onderhoud aan de Aansluitingsinstallaties zullen in overleg tussen de Partijen worden gepland en op de door de betrokken Partijen meegeedeelde tijdstippen.

Partijen coördineren hun planning voor onderhoud of werken op een zodanige wijze dat de onbeschikbaarheden van netelementen en de risico's voor onderbreking van de levering van de transmissiediensten aan de Netgebruiker tot een redelijk minimum worden beperkt, zonder nochtans hiervoor risico's voor de veiligheid van personen eigen of vreemd aan elke Partij of voor de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net te nemen of overdreven kosten te veroorzaken en onverminderd artikel 9 van het Contract. De hierbij te volgen richtlijnen zijn gevoegd in **Bijlage 2**.

De Netgebruiker zal erop toezien, dat ELIA het recht en de mogelijkheid heeft om, voor zover nodig, werken en/of onderhoud uit te voeren. De noodzakelijke ruimte voor het plaatsen van bijkomende of aanvullende aansluitingsuitrustingen zal in onderling akkoord tussen de Netgebruiker en ELIA bepaald worden.

Artikel 20: Gegevensuitwisseling

ELIA stelt de gevalideerde meetgegevens ter beschikking conform de wettelijke en reglementaire bepalingen en dit minstens op maandelijkse basis.

De gevalideerde meetgegevens betreffen volgende kwartuurmeetgegevens per Toegangspunt:

A+ (P+)	Positieve actieve energie	Actieve energie van ELIA-Net naar Netgebruiker
I+ (Q1)	Positieve inductieve energie	Inductieve energie bij positieve actieve energie van ELIA-Net naar Netgebruiker
C- (Q4)	Negatieve capacatieve energie	Capacatieve energie bij positieve actieve energie van ELIA-Net naar Netgebruiker

In geval er een teruglevering is van de Installatie van de Netgebruiker naar het ELIA-Net, betreffen de gevalideerde meetgegeven volgende kwartuurmeetgegevens per Toegangspunt:

A- (P-)	Negatieve actieve energie	Actieve energie van Netgebruiker naar ELIA-Net
C+ (Q2)	Positieve capacatieve energie	Capacatieve energie bij positieve actieve energie van Netgebruiker naar ELIA-Net
I- (Q3)	Negatieve inductieve energie	Inductieve energie bij positieve actieve energie van Netgebruiker naar ELIA-Net

ELIA stelt de meetgegevens op dagbasis ter beschikking van de Netgebruiker op niet-gevalideerde wijze, en dit in de mate dat de middelen redelijkerwijs beschikbaar zijn.

Voor wat betreft de in voorkomend geval door ELIA ter beschikking gestelde niet-gevalideerde meetgegevens, verschaft ELIA geen garantie met betrekking tot hun volledigheid en juistheid. ELIA kan niet aansprakelijk gesteld worden voor schade voortvloeiend of verband houdend met deze niet-gevalideerde meetgegevens.

Specifieke dienstverleningen inzake het ter beschikking stellen van meetgegevens, bijkomend aan de gegevens die voortvloeien uit de toepassing van dit Contract, kunnen tussen Partijen, zij het buiten het kader van dit Contract, worden overeengekomen tegen vergoeding van de kosten die deze dienstverleningen met zich meebrengen.

Onverminderd de verplichtingen in het kader van de levering van ondersteunende diensten conform het Technisch Reglement Transmissie, zijn de gegevensvereisten met betrekking tot de Installaties, die door de Netgebruiker op het Aansluitingspunt aan ELIA beschikbaar worden gesteld, met het oog op de veiligheid of de betrouwbaarheid van de Aansluiting en het ELIA-Net, opgenomen in **Bijlage 4**.

Voor zover ELIA geen Eigenaar is en niet, overeenkomstig artikel 12.2.4.2, belast is met alle taken bedoeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), is de Netgebruiker verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van volgende tellinggegevens aan ELIA voor Productie-eenheden aangesloten op zijn Installaties van de Netgebruiker met een vermogen groter dan 25 MVA.

:A+ (P+)	Positieve actieve energie	Actieve energie van de Installaties van de Netgebruiker naar de Productie-eenheid
I+ (Q1)	Positieve inductieve energie	Inductieve energie bij positieve actieve energie van de Installaties van de Netgebruiker naar de Productie-eenheid
C- (Q4)	Negatieve capacatieve energie	Capacatieve energie bij positieve actieve energie van de Installaties van de Netgebruiker naar de Productie-eenheid
A- (P-)	Negatieve actieve energie	Actieve energie van de Productie-eenheid naar de Installaties van de Netgebruiker
C+ (Q2)	Positieve capacatieve energie	Capacatieve energie bij negatieve actieve energie van Productie-eenheid naar de Installaties van de Netgebruiker
I- (Q3)	Negatieve inductieve energie	Inductieve energie bij negatieve actieve energie van Productie-eenheid naar de Installaties van de Netgebruiker

Artikel 21: Administratieve toelatingen

Elke Partij die Eigenaar is van de Aansluitingsinstallaties en die, voor de taken vermeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), overeenkomstig artikel 12.2.3 voor deze Aansluitingsinstallaties belast is met het geheel van deze taken, staat in voor het bekomen van de stedenbouwkundige, milieuvergunning, wegvergunning, verklaring van openbaar nut en eventuele andere vergunningen of toelatingen nodig voor de aanleg, aanpassing en beheer van deze Aansluitingsinstallaties, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen. Voor zover de Partij die met de taken vermeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), niet de Eigenaar is van de Aansluitingsinstallaties, worden de voor deze taken noodzakelijke vergunningen aan haar overgedragen. Daarnaast is elke Partij verantwoordelijk voor het bekomen van de voorafgaande toelatingen en vergunningen, geëist door de bevoegde overheden en/of erkende opleveringsorganismen, voor haar eigen werken, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen en tenzij anders overeengekomen tussen de Partijen. Elke Partij levert op aanvraag van de andere Partij alle nodige informatie voor het indienen van de vereiste vergunningsaanvragen.

Elke Partij verbindt zich ertoe de nodige schikkingen te treffen om de aanvaarding van de werken door de bevoegde overheden en/of de erkende opleveringsorganismen te bekomen.

Partijen komen overeen dat de houder van de wegvergunning en van de verklaring van openbaar nut voor de Aansluitingsinstallaties, dient te worden beschouwd als de beheerder van deze Aansluitingsinstallaties in de zin van het AREI en, onder meer, in die hoedanigheid instaat voor de mededeling van de informatie over lijnen en kabels in de zin van artikel 192 AREI.

Artikel 22: Aansprakelijkheid van de Partijen in het kader van het Contract

22.1. Samenhang met andere contracten

De aansprakelijkheid van Partijen voor schade die haar oorsprong vindt in een onderbreking van de toegang tot het ELIA-Net (vanuit het ELIA-Net bekeken is dat tot aan het Toegangspunt), is geregeld in het Toegangscontract en is bijgevolg niet geregeld door de hierna volgende aansprakelijkheidsregeling.

Onverminderd de voorafgaande alinea zijn de hierna volgende bepalingen van dit artikel van toepassing op alle gevallen waarin de aansprakelijkheid van een Partij in het gedrang wordt gebracht in het kader van dit Contract; deze bepalingen gelden voor alle rechten, verhaalsmogelijkheden of schadeloosstellingen waarop Partijen aanspraak zouden kunnen maken, ongeacht de omstandigheden waarin die zich voordoen, in het kader van dit Contract en/of de (niet-)uitvoering ervan.

De bedragen vermeld in de hierna volgende bepalingen van dit artikel worden jaarlijks geïndexeerd op de verjaardag van de ondertekening van dit Contract, op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen in België van de maand voorafgaand aan die van de verjaardag van de ondertekening van het Contract (het "nieuwe indexcijfer"). De aangepaste bedragen worden berekend door toepassing van de volgende formule: het relevante bedrag vermenigvuldigd met het nieuwe indexcijfer en gedeeld door het aanvangsindexcijfer. Het aanvangsindexcijfer is het indexcijfer van de consumptiegoederen in België van de maand die voorafgaat aan de maand tijdens welke het Contract in werking treedt volgens artikel 10 van dit Contract.

22.2. Aansprakelijkheidsbeperking

Onverminderd artikel 22.1 van dit Contract, en binnen de eventuele wettelijke en/of reglementaire beperkingen op het vlak van de vergoedingsverplichtingen, is de ene Partij ten aanzien van de andere Partij enkel en uitsluitend aansprakelijk voor schade geleden door deze andere Partij en veroorzaakt door bedrog, opzettelijke fout of (grove of gewone) fout begaan door de ene Partij, alsmede door de eventuele andere afnemers en/of producenten op de Installaties van de Netgebruiker zijn aangesloten, ten opzichte van de andere Partij in het kader van dit Contract.,

In geen geval, behoudens in geval van bedrog of opzettelijke fout, zal een Partij tegenover een andere Partij aansprakelijk zijn voor andere dan Directe Schade en dit uitsluitend binnen de beperkingen zoals hieronder bepaald :

De aansprakelijkheid van een Partij ingevolge een grove fout voor Materiële Directe Schade is beperkt tot een bedrag van maximum 2.500.000 EUR per schadegeval en per jaar, met dien verstande dat deze Materiële Directe Schade enkel vergoed wordt voor zover deze fout aanleiding geeft tot een onderbreking van de Aansluiting van tenminste dertig seconden. De aansprakelijkheid van een Partij ingevolge een grove fout voor Immateriële Directe Schade is beperkt tot een bedrag van maximum 500.000 EUR per schadegeval en per jaar, met dien verstande dat deze Directe Immateriële Schade enkel vergoed wordt voor zover deze fout aanleiding geeft tot een onderbreking van de Aansluiting van tenminste drie minuten en voor zover die Immateriële Directe Schade het gevolg is van de Materiële Directe Schade.

De aansprakelijkheid van een Partij ingevolge een gewone fout is beperkt tot de Materiële Directe Schade en tot een bedrag van maximum 1.000.000 EUR per schadegeval en per jaar, met dien verstande dat :

- deze Materiële Directe Schade enkel vergoed wordt voor zover deze fout aanleiding geeft tot een onderbreking van de Aansluiting van ten minste drie minuten en
- de vergoeding van deze Materiële Directe Schade beperkt is tot maximum 300 EUR, voor elke MWh die, als gevolg van een dergelijke onderbreking, niet kon worden geïnjecteerd of afgenomen in het Toegangspunt voor de duur van de onbeschikbaarheid van de Aansluiting als gevolg van deze onderbreking.

De aansprakelijkheidsbeperkingen opgenomen in dit artikel gelden voor het geheel van vorderingen per site van de Netgebruiker, zoals aangeduid in artikel 7 van **Bijlage 1**, met inbegrip van het geheel van de Aansluitingsinstallaties voor een dergelijke site.

Alleszins, doch behoudens in geval van bedrog of opzettelijke fout, zal de maximale vergoeding die door ELIA verschuldigd is in het kader van een globaal schadegeval, dat in het kader van een aansluitingscontract zijn oorsprong vindt in eenzelfde oorzaak maar gevolgen heeft voor meerdere netgebruikers, voor het geheel van de aansluitingscontracten afgesloten door ELIA, nooit het bedrag van 5.000.000 EUR per globaal schadegeval overschrijden. Indien het totaal bedrag van het schadebedrag het bedrag van 5.000.000 EUR overschrijdt, zal de maximale vergoeding door ELIA pro rata van de geleden schade van de netgebruikers verdeeld worden.

22.3. Verplichting tot schadebeperking

Inzake gebeurtenissen of omstandigheden waarvoor een Partij aansprakelijk is, of met betrekking tot dewelke deze Partij op welke grond ook gehouden is tot het nemen van maatregelen of het inzetten van middelen, zal de andere Partij de gepaste maatregelen nemen die in redelijkheid mogen worden verwacht tot beperking van de schade, rekening houdend met de belangen van elk van de Partijen.

22.4. Kennisgeving van aanspraak op schadevergoeding

Van zodra een Partij weet heeft van enige aanspraak op schadevergoeding (met inbegrip van een aanspraak op schadevergoeding voortvloeiend uit een claim van een derde) waarvoor deze mogelijks verhaal kan hebben op de andere Partij, zal die Partij de andere Partij daarvan zo snel mogelijk in kennis stellen. De kennisgeving zal geschieden door middel van een aangetekend schrijven, waarin de aard van de aanspraak, het bedrag ervan en de berekeningswijze worden vermeld, dit alles in redelijk detail en in de mate dat ze gekend zijn en met verwijzing naar wettelijke, reglementaire of contractuele bepalingen waarop de aanspraak gegrond zou zijn. Onverminderd het voorgaande, dient die Partij de andere Partij in kennis te stellen van deze elementen, van zodra zij er kennis van heeft.

Artikel 23: Verzekering

Elke Partij zal de nodige verzekeringen afsluiten in verband met zijn verplichtingen en aansprakelijkheden in het kader van dit Contract. Bijgevolg zullen Partijen volgende verzekeringen voorzien gedurende de gehele duur van dit Contract:

- Verzekering arbeidsongevallen; en
- Verzekering burgerlijke aansprakelijkheid (met inbegrip van professionele aansprakelijkheid en nalevering).

Artikel 24: Overige bepalingen

24.1. Wijzigingen van het Contract

ELIA heeft het recht de algemene voorwaarden van het Contract te wijzigen na goedkeuring, overeenkomstig het toepasselijk Technisch Reglement.

Deze aanpassingen zullen worden toegepast voor het geheel van de lopende Aansluitingscontracten met ELIA en zullen ze, rekening houdend met de teneur van de geplande aanpassingen en de imperatieven verbonden aan de betrouwbaarheid, de veiligheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, van kracht worden op dezelfde datum, zoals aangeduid in de kennisgeving, per aangetekend schrijven met ontvangstbewijs, door ELIA aan de Netgebruiker, doch niet vroeger dan 14 Dagen na deze kennisgeving.

De toekomstige regelgeving ter uitvoering van de derde richtlijn betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, kan een impact hebben op de in dit Contract behandelde situaties die onder deze toekomstige regelgeving zouden kunnen worden gekwalificeerd als gesloten distributiesysteem. In voorkomend geval zal het Contract op de desbetreffende punten worden gewijzigd overeenkomstig onderhavig artikel.

24.2. Kennisgeving

Tenzij uitdrukkelijk anders bepaald in dit Contract, zal een kennisgeving op geldige wijze worden gedaan aan elk van de Partijen door het verzenden van een elektronische briefwisseling, het versturen van een aangetekende brief, het verzenden van een faxbericht (met regelmatige ontvangstbevestiging) of door afgifte met ontvangstbewijs op het adres van de respectieve contactpersonen zoals vermeld in **Bijlage 7** of op enig ander adres dat de ene Partij aan de andere ter kennis brengt voor doeleinden van deze bepaling.

Elke wijziging door een Partij van de contactgegevens zoals vermeld in **Bijlage 7** moet per aangetekende brief worden meegedeeld aan de andere Partij. In voorkomend geval zal de wijziging in het kader van dit Contract bindend zijn voor de andere Partij vanaf de derde Werkdag volgend op het versturen van de aangetekende brief.

In de context van de exploitatie en teneinde de veiligheid van de mondelinge uitwisseling van informatie tussen de Partijen en/of hun vertegenwoordigers, met inbegrip van de werknemers, te vergroten, gaan de Partijen ermee akkoord dat de mondelinge communicatie, met inbegrip van telecommunicatie, wordt opgenomen. Alvorens ze overgaan tot dergelijke communicatie, brengen de Partijen hun vertegenwoordigers evenals de werknemers die met de andere Partij kunnen communiceren op de hoogte van het feit dat deze gesprekken worden opgenomen. De Partijen treffen de nodige maatregelen voor de goede bewaring van deze opnames en om de toegang daartoe te beperken tot de personen die kunnen aantonen dat ze daarvan kennis moeten nemen. De genoemde opnames kunnen in het kader van een klacht niet worden gebruikt tegen een natuurlijke persoon.

24.3. Overdracht van verbintenissen

Elke Partij verbindt zich ertoe de rechten en plichten voortvloeiend uit dit Contract noch geheel noch gedeeltelijk over te dragen (met inbegrip van iedere overdracht als gevolg van fusie, splitsing of overdracht of inbreng van een algemeenheid of een bedrijfstak (al dan niet krachtens de automatische overgangsregels)) aan een derde, zonder de voorafgaande, uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de andere Partij, die deze toestemming niet op onredelijke wijze zal weerhouden of uitstellen, inzonderheid wat betreft een mogelijke fusie of splitsing van vennootschappen.

Dit Contract, met de eruit voortvloeiende rechten en plichten, kan niettemin vrij worden overgedragen aan vennootschappen die als verbonden onderneming van een Partij worden beschouwd in de zin van artikel 11 van het Belgische Wetboek van Vennootschappen, op voorwaarde evenwel dat de overnemer zich ertoe verbindt deze rechten en plichten terug aan de overdrager over te dragen (en de overdrager er zich toe verbindt deze overdracht te aanvaarden), van zodra de verbondenheid tussen de overdrager en de overnemer ophoudt te bestaan.

24.4. Volledig contract

Onverminderd de toepassing van de relevante wetten en reglementen houdt dit Contract, samen met de Bijlagen, het volledige akkoord in tussen Partijen en omvat alle afspraken die tussen Partijen in het kader van dit Contract overeengekomen werden.

De Netgebruiker aanvaardt onherroepelijk en onvoorwaardelijk dat zijn algemene aankoopvoorwaarden of andere algemene voorwaarden op geen enkele wijze toepassing zullen vinden op de rechten en verplichtingen van de Partijen in verband met de Aansluiting tot het ELIA-Net. Deze uitsluiting zal blijven gelden voor de duur van dit Contract, niettegenstaande latere briefwisseling uitgaande van de Netgebruiker waarbij deze de toepasselijkheid van zijn algemene aankoopvoorwaarden of andere algemene voorwaarden zou voorop stellen.

24.5. Verzaking

Het feit dat een Partij nalaat de strikte uitvoering door de andere Partij te eisen van een bepaling of voorwaarde van dit Contract of nalaat zich te beroepen op een tekortkoming van de andere Partij, alsook de vertraging in het uitoefenen van eventuele verhaalsmiddelen onder dit Contract, kan in geen enkel geval worden beschouwd als een definitieve verzaking door deze Partij van haar recht om zich later alsnog op deze bepaling, voorwaarde of tekortkoming te beroepen. Evenmin zal een eenmalige of gedeeltelijke uitoefening van een recht of een verhaalsmogelijkheid een andere of toekomstige uitoefening daarvan uitsluiten.

24.6. Scheidbaarheid

Indien een of meer bepalingen van dit Contract nietig, onwettig of onafdwingbaar wordt verklaard, zal deze nietigheid de geldigheid, wettelijkheid of afdwingbaarheid van de andere clausules niet aantasten. Wanneer een dergelijke ongeldigheid, onwettelijkheid of onafdwingbaarheid de rechten van een Partij wezenlijk aantast, zullen beide Partijen zich inspannen om onmiddellijk en te goeder trouw een wettelijke en geldige vervangende bepaling met dezelfde economische gevolgen te onderhandelen.

24.7. Voorrang op bestaande overeenkomst

Partijen komen overeen dat dit Contract de bepalingen uit het Toegangscontract met betrekking tot conformiteit en vergoedingen betreffende de Aansluiting voorwerp van dit Contract, afgesloten respectievelijk door de Netgebruiker en/of de door hem aangeduide toegangshouder (zijnde de medecontractant van ELIA van het Toegangscontract, voor het Toegangspunt voorwerp van dit Contract) met ELIA vervangt, minstens dat dit Contract voorrang krijgt op de voornoemde bestaande overeenkomsten.

24.8. Doorwerking

In de mate dat een Partij, via aannemings-, koop-, huur- en/of andere overeenkomsten, een beroep doet, of moet doen, op een of meerdere derden voor de uitvoering van het geheel of een deel van haar verplichtingen krachtens dit Contract, doet zij, onverminderd strengere bepalingen terzake uit dit Contract, alle nodige redelijke inspanningen in het kader van haar contractuele relaties met deze derde(n), opdat de tussenkomst van deze derde(n) geen hinderpaal of beletsel vormt voor de uitoefening door de andere Partij van haar rechten en plichten, zoals vastgelegd in dit Contract, jegens de eerste Partij, De tussenkomst van de derde doet geen afbreuk aan de aansprakelijkheid, onder dit Contract, van de Partij die op de derde een beroep doet voor de uitvoering van het geheel of een deel van haar verplichtingen krachtens dit Contract.

24.9. Toepasselijk recht

Dit Contract wordt beheerst door het Belgisch recht.

Ondertekend te _____, op _____, in 2 originelen.
Elke Partij erkent een origineel ondertekend exemplaar ontvangen te hebben.

ELIA System Operator N.V.

Naam: _____
David Zenner
Titel: Manager Customer
Relations

Naam: _____
Frank Vandenberghe
Titel: Directeur Customers, Market &
System

[.]

Naam: _____
[.]
Titel: _____
[.]

Naam: _____
[.]
Titel: _____
[.]

DEELII : BIJZONDERE VOORWAARDEN

- Bijlage 1: Omschrijving van de Aansluitingsinstallatie(s), de Installatie(s) van de Netgebruiker die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, en de meetinstallaties alsook de beveiligingen
- Bijlage 2: Procedures inzake exploitatie van de Aansluitingsinstallaties en de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, alsook de contacten in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode
- Bijlage 3: Afspraken betreffende het onderhoud en andere interventies op de Aansluitingsinstallaties en de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net
- Bijlage 4: Tellingen en metingen alsook gegevensuitwisseling.
- Bijlage 5: Power Quality & Elektromagnetische compatibiliteit
- Bijlage 6: Vergoedingen
- Bijlage 7: Contactgegevens Netgebruiker en ELIA
- Bijlage 8: Uitvoeringsmodaliteiten en uitvoeringstermijnen inzake de verwezenlijking van een nieuwe Aansluiting of substantiële wijziging van een bestaande Aansluiting
- Bijlage 9: Plannen en schema's
- Bijlage 10: Reddings- en Heropbouwcodes

Bijlage 1: Omschrijving van de Aansluitingsinstallatie(s), de Installatie(s) van de Netgebruiker die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, en de meetinstallaties alsook de beveiligingen

Deze Bijlage omschrijft de Aansluitingsinstallatie(s) evenals de Installatie(s) van de Netgebruiker die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, de site van [.] gelegen te [.] en meer in het algemeen de technische karakteristieken van deze Installaties, de specifieke en technische minimumeisen, de eigendomsrechten en de referenties van het ééndraadschema.

1. Beschrijving van de Installaties

De Aansluiting bestaat uit [.]

1.1. Hoogspanningsinstallaties (HV)

1.1.1. **Eerste Aansluitingsveld (vanaf het ELIA-net):**

1.1.1.1. *Aansluitingsveld*

Type Installatie	Technische Specificatie	Eigendom	Referentie Eéndraadschema
	X-installatie - Cel X		XX

1.1.1.2. *Aansluitingsveld*

Type Installatie	Technische Specificatie	Eigendom	Referentie Eéndraadschema
	X-installatie - Cel X		XX

1.1.2. Overige Aansluitingsinstallaties

Type Installatie	Technische Specificaties	Lengte (m)	Eigendom	Referentie Eéndraadschema XX

1.1.3. Installaties van de Netgebruiker

1.1.3.1. Veld

Type Installatie	Technische Specificatie	Eigendom	Referentie Eéndraadschema XX

1.1.3.2. Veld

Type Installatie	Technische Specificatie	Eigendom	Referentie Eéndraadschema XX

1.1.4. Eigendoms- en/of gebruiksrechten

De eigendomsrechten van de beschreven aansluitingsinstallaties zijn terug te vinden in bovenstaande tabellen.

1.2. Laagspanningsinstallaties (LV)

1.2.1. Overzicht

Nr kast	Naam van de kast	Post	Eigendom

1.2.2. Onderstation ELIA

1.2.2.1. Veld

1.2.2.1.1. Beveiligingstechnisch

Type installatie	Functie	Eigendom	Referentie

1.2.2.1.2. Metingen

Type installatie	Functie	Eigendom	Referentie

1.2.2.1.3. Power Quality

Zie **Bijlage 5**

1.2.2.1.4. Telebediening, telesignalisatie en telebeveiliging

Type installatie	Functie	Eigendom	Referentie

1.2.2.1.5. Eigendoms-en/of gebruiksrechten

Zie bovenstaande punten

1.2.3. Onderstation Netgebruiker

1.2.3.1. Veld

1.2.3.1.1. Beveiligingstechnisch

Type installatie	Functie	Eigendom	Referentie

1.2.3.1.2. Metingen

Type installatie	Functie	Eigendom	Referentie

1.2.3.1.3. Power Quality

Zie **Bijlage 5**

1.2.3.1.4. Telebediening, telesignalisatie en telebeveiliging

Type installatie	Functie	Eigendom	Referentie

1.2.3.1.5. Eigendoms-en/of gebruiksrechten

Zie bovenstaande punten.

1.3. Gebouwen en terreinen

Gebouw/Terrein	Eigendom

2. Beveiligingen

De aangewende beveiligingen samen met hun specificaties alsook de eigendomsrechten zijn hierboven vermeld. Elke wijziging, vernieuwing of vervanging van de aangewende beveiligingen alsook elke wijziging, om welke reden dan ook, van de regelparameters en/of parameterinstellingen van de beveiligingen door de ene Partij dient ter kennis gesteld te worden aan de andere Partij.

De regelparameters alsook de parameterinstellingen worden door ELIA bepaald na raadpleging van de Netgebruiker. Voor het aangewende beveiligingsschema van de Installaties van de Netgebruiker is het voorafgaandelijk akkoord van ELIA vereist.

3. Specifieke Aansluitingsinstallaties productie-eenheden

Bij eventueel verlies van de koppeling met het algemene Net moet de productiegroep afschakelen en hersynchroniseren zodra de voeding hersteld is. Deze ontkoppeling en hersynchronisatie moeten door en bij de Netgebruiker gerealiseerd worden.

Lijst van elektrische productie-eenheden gekoppeld met het Elia-net op de site van de Netgebruiker: Deze lijst wordt volledig geacht. Elia moet door de Netgebruiker op de hoogte worden gebracht van elke wijziging door middel van een aangepaste lijst.

<u>Naam Productie-eenheid</u>	<u>Max. Vermogen Vanaf 1MVA (*)</u>	<u>Type fuel</u>	<u>Datum in dienst name (**)</u> (dd/mm/jjjj)	<u>Substantiële wijziging van de eenheid (indien na 01/10/2002)</u> <u>Datum + korte beschrijving</u>	<u>Teller</u>

(*)Met het oog op de facturatie van de toegang zal elke productie-eenheid met een capaciteit groter dan 1MVA in rekening worden gebracht.

(**)De datum van indiening van een productie-eenheid is de datum van de eerste koppeling van de generator met de installaties van de netbeheerder.

4. Eéndraadschema's

Partijen bezorgen elkaar de ééndraadschema's van de betreffende Aansluiting(en). Partijen stellen elkaar uitdrukkelijk op de hoogte van eventuele wijzigingen aan deze ééndraadschema's. Op basis van deze ééndraadschema's zullen specifieke schema's worden opgesteld. De ééndraadschema's zijn opgenomen in **Bijlage 9**.

Het Aansluitingspunt ligt op het punt waar de scheidingsschakelaars van het Aansluitingsveld met de [•] kV-rails verbonden zijn. De rails maken deel uit van het net, de railsscheiders behoren tot de Aansluiting,

Het Interfacepunt ligt op de eindportiek van de verbindinglijn HS post [•]kV –Netgebruiker. De transformator behoort niet meer tot de Aansluiting.

Het Interfacepunt ligt op de kabelkop van de verbindingkabel HS post [•]kV- Netgebruiker. De transformator behoort niet meer tot de Aansluiting

5. Toegangspunt(en) met vermelding Aansluitingsvermogen per Toegangspunt

EAN	Naam Toegangspunt	Nace-code	Tarief Niveau	Aansluitingsvermogen (MVA)

6. Geografische ligging (met inbegrip van adres, liggingsplannen, ... voor de Aansluitingsinstallaties)

[Insert luchtfoto

+ adres post onder de foto]

7. Specifieke bepalingen inzake het kortsluitvermogen

De vermogensschakelaars van de Netgebruiker en alle installatieonderdelen tussen het net en deze schakelaars moeten bestand zijn tegen een kortsluitvermogen van xxkA gedurende XXsec. (xxxxMVA bij xxkV)

8. Technische en functionele kenmerken aan te wenden voor de Installaties van de Netgebruiker.

[•]

9. Technische en functionele kenmerken aan te wenden voor de Aansluitingsinstallaties.

[•]

Bijlage 2: Procedures inzake exploitatie van de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net, alsook de contacten in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode

1. Contactgegevens Exploitatie

Zie **Bijlage 7**

2. Exploitatieschema's

De exploitatiegrenzen worden op ondubbelzinnige wijze en in overleg met de Netgebruiker vermeld in het ééndraadschema in **Bijlage 9**.

Op deze ééndraadschema's wordt bijkomend ten minste het volgende vermeld:

- de eerste zichtbare scheiding bij elke Partij;
- de hoogspanningselementen die de te isoleren installaties onder spanning kunnen plaatsen;
- de schakelbevoegdheden; en
- de tussen Partijen overeengekomen exploitatiegrens.

De benamingen van hoogspanningsvelden en – toestellen werden in samenspraak met de Netgebruiker gedefinieerd.

3. Specifieke exploitatieprocedures die een invloed hebben op de veiligheid, de betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van Netgebruiker overeengekomen tussen ELIA en de Netgebruiker

[•]

4. Planning

Aangezien de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net onderhouds- en andere werkzaamheden aan het ELIA-Net en aan de Installaties vereisen, dienen in voorkomend geval, voor de uitvoering van deze werken, Installaties te worden gesneden, zodat ze onbeschikbaar zijn. Volgende richtlijnen zullen gehanteerd worden:

In het algemeen, en onverminderd andersluidende voorschriften uit de Technische Reglementen of andere contractuele afspraken tussen ELIA, enerzijds, en, anderzijds, de Netgebruiker, zijn toegangshouder of Toegangsverantwoordelijke, stelt ELIA in het jaar J-1 en te gelegener tijd de Netgebruiker in kennis van de planning van de noodzakelijke onderhoudswerken op het ELIA-Net en op de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net en waarvan ELIA Eigenaar is of waarvoor ELIA belast is met het geheel van de taken vermeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer)., wanneer die onderhoudswerken in het jaar J dienen uitgevoerd en een impact kunnen hebben op de beschikbaarheid van de Aansluiting. Deze planning voorziet de duur van de eventueel daartoe noodzakelijke onbeschikbaarheden van deze netelementen.

Partijen plegen overleg over de periode waarin deze werken en de eventuele onbeschikbaarheden plaatsvinden.

Voor korte onbeschikbaarheden van netelementen (= enkele Werkdagen/jaar) worden geen bijzondere ingrepen in het ELIA-Net voorzien. In de mate van het mogelijke kan een noodscenario worden uitgewerkt op vraag van de Netgebruiker.

Bij langdurige onbeschikbaarheden van netelementen (vanaf 1 week continu onbeschikbaar) zonder recuperatiemogelijkheid wordt een analyse uitgevoerd naar de noodzakelijkheid van deze onbeschikbaarheid, een evaluatie van het risico en een kosten/batenanalyse van mogelijke alternatieven.

De redelijke kosten voor de maatregelen om de risico's van onbeschikbaarheden te verminderen of de omvang van de gevolgen te beperken zijn ten laste van de Partij waarvoor deze maatregelen inzake haar installaties werden genomen. Deze kosten zullen voorafgaandelijk worden besproken met de andere Partij. Het eventueel uitblijven van een akkoord over de kosten doet geen afbreuk aan de veiligheid, betrouwbaarheid en efficiëntie van het ELIA-Net en de noodzaak om de daartoe noodzakelijke werken uit te voeren

Uiterlijk in week W - 4 voor de week waarin de werken en de onbeschikbaarheid vastgelegd zijn, brengt ELIA/de Netgebruiker de Netgebruiker/ELIA op de hoogte van de voorgestelde onbeschikbaarheid. De onbeschikbaarheid wordt bevestigd in week W - 1 voor de week waarin de werken en de onbeschikbaarheid vastgelegd zijn.

5. Specifieke afspraken tussen ELIA en de Netgebruiker

[•]

6. Contacten in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode

6.1. Contact voor de Aansluiting van Afnames

Zie **Bijlage 7**

6.2. Contact voor de Aansluiting van Productie-eenheden

Zie **Bijlage 7**

7. Statische en dynamische stabiliteitsvereisten voor Productie-eenheden:

[•]

8. Verklaring van gebruikte afkortingen in nota of schakelnota

NEX:	Netexploitatie
GS:	Grid Services (vroeger departement onderhoud)
SAN:	Service Area Noord
SB:	Schakelbevoegde
LVB:	Lokale veiligheidsbevoegde
WL:	Werkleider
WVG:	Werkvergunning
ATBE:	Attest van terbeschikkingstelling door ELIA
ATBN:	Attest van terbeschikkingstelling door de Netgebruiker
AIV:	Attest van inveiligheidsstelling
BVC nr.:	Bedrijfsvoeringsnummer (nummer om Installatie over te dragen aan GS)

Hoogspanningstoestellen

DV:	Vermogenschakelaar
SDV:	Uitrijdbare vermogenschakelaar
SR:	Railscheider
SL:	Lijnscheider
SAT:	Aardscheider
SAT DR:	Aardscheider tussen DV en SR
SAT DL:	Aardscheider tussen DV en SL
TP:	Spanningstransformator
TI:	Stroomtransformator
SI:	Lastscheider
S0:	Nullastscheider

Bijlage 3: Afspraken betreffende het onderhoud en andere interventies op de Aansluitingsinstallaties en de Installaties die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, betrouwbaarheid en/of efficiëntie van het ELIA-Net

1. Contactgegevens Onderhoud

Zie **Bijlage 7**

2. Onderhoud installaties

De onderhoudsperimeter werd in samenspraak met de Netgebruiker éénduidig bepaald en aangegeven op het ééndraadschema dat opgenomen is in **Bijlage 9** en waarin de perimeter, indien noodzakelijk, wordt beschreven.

3. Onderhoud van de gebouwen en terreinen

Iedere Partij staat in voor het onderhoud en herstelling van de gebouwen en terreinen die in haar eigendom zijn of waarvoor zij beschikt over een door een derde verleend gebruiksrecht.

Wanneer tijdens de inspecties uitgevoerd door ELIA problemen zouden worden vastgesteld aan de gebouwen en/of terreinen in eigendom van de Netgebruiker of waarvoor deze laatste beschikt over een door derde verleend gebruiksrecht, dan worden deze gemeld aan de Netgebruiker. De Netgebruiker staat in voor :

- de reiniging van zijn gebouwen;
- het onderhoud van groene zones;
- eventueel ontratten;
- onderhoud van zijn lokalen;
- onderhoud van de koelingen;
- controle en onderhoud van de brandbeveiligingen;
- etc.

4. Normaal periodiek onderhoud van de Aansluitingsinstallaties

De algemene regels die moeten worden nageleefd door de Partij belast met de beheerstaken bedoeld in artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer) met betrekking tot het normaal periodiek onderhoud, zijn opgenomen in de onderstaande tabel. Ook al zijn ze onderhevig aan de onafgebroken evolutie van de onderhoudsregels, beschrijven deze regels het type onderhoud en de frequentie daarvan in functie van het te onderhouden materieel.

Type uitrusting	Beschrijving van het onderhoud	Buitendienststelling noodzakelijk?	Frequentie
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Preventieve inspectie HS-posten	neen	2-maandelijks
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Analyse olie vermogenstransformatoren HS	neen	Niet van Toepassing
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Preventieve thermografische analyse van de HS-uitrustingen (open cellen / AIS)	neen	Jaarlijks voor de Aansluitingsvelden van de Groepen
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Preventief onderhoud van de HS- uitrustingen	ja	5-jaarlijks
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Preventief onderhoud van de HS- transformatoren	ja	Niet van Toepassing
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Onderhoud en revisie van de regulatoren van de HS- transformatoren	ja	Niet van Toepassing
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Reinigen van de HS-isolatoren	ja	Tijdens het onderhoud HS indien nodig
Hoogspannings- uitrustingen (HS)	Onderhoud van de compressoren met gestuwde lucht HS	neen	Niet van Toepassing
Laagspannings- uitrustingen (LS)	Preventief onderhoud van de LS- uitrustingen	ja	5-jaarlijks
Laagspannings- uitrustingen (LS)	Installeren van de uitrustingen nodig voor het noodplan	In functie van de installatie	Niet van Toepassing
Laagspannings- uitrustingen (LS)	Controle van de batterijen (110V DC en 48V DC)	Neen, enkel de batterijen moeten buiten dienst worden gesteld	Jaarlijks

Type uitrusting	Beschrijving van het onderhoud	Buitendienststelling noodzakelijk?	Frequentie
Laagspannings- uitrustingen (LS)	Periodiek ontladen van de batterijen, in functie van de technologie en de leeftijd van de batterij	neen	Zie (*)
Laagspannings- uitrustingen (LS)	Controle van de tellingen	De onderbreking is afhankelijk van de noodzaak om stroom te injecteren in het telcircuit	5-jaarlijks
Ondergrondse verbindingen/ kabels (HS)	Controle van de kabelmantel: heeft tot doel de beschadiging door ongeval van de kabelmantel op te sporen, veroorzaakt door derden of andere externe factoren	ja	[•]
Ondergrondse verbindingen/ kabels (HS)	Inspectie van het kabeltracé op het openbare domein (in 70kV en hoger)	neen	[•]
Verbindingen/ Lijnen HS	Thermografische analyse, op de lijnen van 150kV en hoger. Uitvoering door een erkende instelling.	neen	[•]
Verbindingen/ Lijnen HS	Meting, door een erkende instelling, van de aardimpedantie	neen	[•]

(*) De batterijen van ELIA zijn van het droge type. Ze worden tijdens de eerste 7 levensjaren slechts ontladen na 4 jaar en na 7 jaar en daarna jaarlijks onderhouden.

5. Veiligheidsmaatregelen en procedures

5.1. Schakelingen

5.1.1. Attest van Terbeschikkingstelling Netgebruiker / ELIA(ATBN/ATBE)

Dit document, opgesteld door de ene Partij, attesteert aan de andere Partij de door de ene Partij genomen veiligheidsmaatregelen en attesteert dat het betrokken en gevraagde netelement ter beschikking is gesteld aan de aanvragende Partij. Deze attesten worden uitgewisseld op een tussen Partijen vooraf overeen te komen wijze.

Het ATBN wordt overhandigd aan de verantwoordelijke van de Aansluiting.

De betekenis van de attesten zijn aan de Netgebruiker uitgelegd. Een model van attest van ELIA (ATBE) is aan de Netgebruiker overhandigd. Op deze attesten moeten de zichtbare onderbrekingen en kortsluitvaste aardingen uitdrukkelijk vermeld worden.

5.1.2. Werkvergunning (WVG)

Indien ELIA werken uitvoert op Installaties in eigendom van de Netgebruiker dan zal de Netgebruiker, behoudens andersluidende afspraken, ELIA hiervoor een WVG met de nodige toelichtingen overhandigen.

Met betrekking tot de Installaties waarvoor ELIA belast is met de taken bedoeld in Artikel 12.2.2 ("Full-size"-beheer), is de WVG van ELIA toepasbaar.

De WVG wordt overhandigd aan de werkleider in de post van de Netgebruiker.

Een model van WVG van ELIA wordt toegevoegd in punt 9.

5.2. Werken

De ene Partij zal de andere Partij voorafgaandelijk aan de aanvang van de werken uit te voeren door deze andere Partij inlichten over:

- specifieke risico's verbonden aan haar Installaties alsook over de beschermingsmaatregelen die moeten worden genomen;
- specifieke risico's welke haar activiteiten met zich kunnen brengen
- algemene en specifieke veiligheidsvoorschriften van toepassing binnen haar inrichting.

5.3. Aardingen (losse en vaste)

Iedere Partij staat in voor de kortsluitvastheid van de aardingen in haar eigendom behoudens andersluidende afspraken.

5.4. Veiligheidsmateriaal

Iedere Partij gebruikt zijn eigen veiligheidsmateriaal.

6. Specifieke onderhoudsprocedures die een invloed hebben op de veiligheid, de betrouwbaarheid en/of de efficiëntie van Netgebruiker overeengekomen tussen ELIA en de Netgebruiker

[•]

7. Specifieke afspraken tussen ELIA en de Netgebruiker

7.1. Uitvoering artikel 12 van de Algemene voorwaarden

Schrappen wat niet past:

- **eerste Aansluitingsveld:**
  - o Artikel 12.2.4.1 (Full-size beheer door de Netgebruiker)
  - o Artikel 12.2.4.2 (Full-size beheer door ELIA)
- **overige Aansluitingsinstallaties:**
  - o Artikel 12.2.4.1 (Full-size beheer door de Netgebruiker)
  - o Artikel 12.2.4.2 (Full-size beheer door ELIA)

8. Onderhoudsperimeters

8.1. HV-onderhoudsperimeter

Iedere partij staat in voor het onderhoud op die installaties waarvan zij eigenaar is. Een weergave van de onderhoudsgrens is terug te vinden op het ééndraadsschema in **bijlage 9**.

[•]

8.2. LV-onderhoudsperimeter

8.2.1. Overzicht

Nr kast	Naam van de kast	Post	Onderhoud
	[aan te vullen voor indienstname]		

NR.:
 Opgesteld op :
 Werkplaats :
 Geldig van: ..... t.e.m. ....

WERKVERGUNNING (WVG)

A. UIT TE VOEREN WERK

B. UITVOERING VAN DE VEILIGHEIDSMATREGELEN

B1. Deze werkvergunning is slechts geldig indien volgende AIV en/of ATBN uitgevoerd zijn.

B2. **Afbakening:**
 De afbakening is uitgevoerd, rekening houdend met de vermeldingen onder B2.3, van al de in B1 vermelde AIV's.
 Er behoort een getuigenverklaring als bijlage bij deze werkvergunning ("doornalen wat niet past")
 Hierbij refereert de LVB ELIA de toelating om de poort ..... in de witte afbakening
 gebieden met het werk beschreven in A uit te kunnen voeren in de getiete poort.
 (Doornalen als dat niet van toepassing is)

B3. **Opmerkingen:**
 .....

B4. **Uitvoering veiligheidsmaatregelen:**
 De ondergetekende, LVB ELIA, geeft de toelating om bovengenoemd werk vermeld in A uit te voeren daar:
 ➔ de veiligheidsmaatregelen uitgevoerd zijn die vermeld zijn onder:
 o B2 van de in B1 vermelde AIV's;
 o B3 van deze werkvergunning;
 ➔ de vet ontkaderde toestellen in A van elke AIV onder B1 zijn afgebakend volgens B2 van deze werkvergunning;
 ➔ de lijsten vermeld onder D van de in B1 vermelde AIV's aanwezig zijn;
 ➔ dat hij in het bezit is van de in B1 vermelde en door de netgebruiker aangrenzende netbeheerder ondergetekende
 ATBN's

VOOR UITVOERING DE LVB ELIA

Naam :	Handtekening :
Datum en uur :	

C. COORDINATIE

Voor coördinatie door de LVB ELIA :

Anderen WVG/ATBE reeds afgeleverd voor dezelfde Elia ruimte :

NEEN
 JA : contact opnemen met de LVB ELIA

Naam :	.....
Datum en uur :	.....
Handtekening :	.....

D. AANVANG WERK

De werkleider verklaart vooraleer het werk aan te vangen dat : (schrappen wat niet past)
 ➔ hij alle documenten vermeld onder B1, B2 en B3 met hun bijlagen ontvangen heeft;
 ➔ de LVB deze werkvergunning heeft getekend voor "UITVOERING";
 ➔ hij de veiligheidsmaatregelen gecontroleerd heeft die genomen werden in de site waar hij deze WVG ontvangt en die vermeld zijn onder B2 van de in B1 vermelde AIV's en onder B3 van deze werkvergunning;
 ➔ de vet ontkaderde toestellen in A van elke AIV onder B1 zijn afgebakend volgens B2 van deze werkvergunning en dat hij alle nuttige inlichtingen heeft gekregen om de werkzone te identificeren;
 ➔ de lijsten vermeld onder D van de in B1 vermelde AIV's aanwezig zijn en de voor hem vermelde veiligheidsmaatregelen zal nemen;
 ➔ hij in het bezit is van bijzondere veiligheidsinstructies voor de ruimte waarvoor deze werkvergunning uitgeschreven is en dat hij de erm vermeldde instructies zal toepassen. BV1.....
 ➔ hij alle nuttige inlichtingen zal geven aan de leden van zijn ploeg.

VOOR CONTROLE EN AANVANG WERK – werk aanvaard door :

De werkleider van de firma / Elia :	.....
Naam :	.....
Functie :	.....
Datum en uur :	.....
Handtekening :	.....

Wit formulier: uithangen in HS-post / onderstation, Geel formulier: voor de werkleider

9. Model van een Werkvergunning

E. VERVANGING VAN DE WERKLEIDER (Niet van toepassing op het wit formulier)

Volgende werkleider bevestigt dat hij van de vorige werkleider alle nodige informatie gekregen heeft om het werk in alle veiligheid te kunnen voortzetten (zie D.)

EERSTE OVERNAME :	TWEEDE OVERNAME :
Voor Firma / Elia :	Voor Firma / Elia : .....
Naam :	Naam : .....
Functie :	Functie : .....
Datum en uur :	Datum en uur : .....
Handtekening :	Handtekening : .....

F. EINDE WERK (Niet van toepassing op het wit formulier)

De werkleider verklaart dat:
 - hij de werken onder A heeft uitgevoerd;
 - hij alle door hem genomen veiligheidsmaatregelen onder D van de in B1 vermelde AIV's opgebeven heeft;
 - hij alle bijlagen vermeld onder B1* bezorgd heeft aan de LVB ELIA ;
 - hij en zijn personeel het (de) betrokken telement(en) verlaten heeft (hebben);
 - de plaats ontruimd werd van het materiaal dat de exploitatie zou kunnen belemmeren.

VOOR EINDE WERK - werk beëindigd door :

De werkleider van de firma / Elia :	Datum en uur :
Naam :	Handtekening :
Functie :	

G. ONTVANGST WVG VOOR EINDE WERK (Niet van toepassing op het wit formulier)

Naam LVB – ELIA :	.....
Datum en uur :	.....
Handtekening :	.....
De werkvergunning is ingetrokken en overhandigd volgens de procedure bepaald onder H (zie vak verdeling) i.v.m. de terugbezorging van het gele formulier.	

H. VERDELING VAN DE DOCUMENTEN

Verdeling geldig voor deze WVG en bijhorende AIV's :

WIJ : - exemplaar uithangen in HS-post/onderstation : .....

en na het wegemen van de veiligheidsmaatregelen vermeld onder B te verwijderen door de LVB.

GEEL : - exemplaar werkleider na beëindiging werken ondertekend (zie F) terug te bezorgen aan LVB -ELIA. (Gedurende 6 maanden te bewaren in het Service Center.)

In noodgevallen dit exemplaar op een afgesproken plaats deponeren na telefonisch contact met LVB - ELIA.

Plaats : ..... Naam LVB Elia : Safety Tel. LVB Elia : .....

ROZE : - exemplaar bestemd voor opsteller WVG. (Wortt bewaard in soft)

Verantwoordelijke opsteller voor dit document :

Wit formulier: uithangen in HS-post / onderstation, Geel formulier: voor de werkleider

Bijlage 4: Tellingen en metingen alsook gegevensuitwisseling.

1. Contactgegevens tellingen en metingen

Zie Bijlage 7

2. Beschrijving van de meetinstallaties

De meetinstallaties voor facturatie en beschreven in punt 2.1 en 2.2 van deze Bijlage staan opgesteld in de post van [•].

Voor de onderstaande elementen dient het type, de precisie, de eigendomsrechten en de referentie eveneens op het ééndraadschema gemeld te worden.

2.1. Veld

2.1.1. Stroom- en spanningstransformatoren

Type Transformator	Specificatie/Technische Minimumeisen
Stroomtransformator	
Spanningstransformator	

2.1.2. Meetinstallaties

Type Meetinstallatie	Specificatie/Technische Minimumeisen	Eigendom
Hoofdteller	[aan te vullen voor indienstname]	
Kontroleteller		

3. Tellingschema's – meetpunten

Aansluitingspunt (EAN-GSRN-code)	Shortname	Localisatie
	[aan te vullen voor indienstname]	

Meetpunt	Localisatie
	[aan te vullen voor indienstname]

4. Omrekeningsformules

Indien het meetpunt niet met het Aansluitingspunt samenvalt, verbetert ELIA de meetgegevens om rekening te houden met de verliezen en iedere andere afwijking veroorzaakt door het niet samenvallen van de twee punten.

ELIA bepaalt de berekeningsmethode voor de systematische afwijking rekening houdend met de kenmerken van de Installaties tussen het meetpunt en het Aansluitingspunt.

Bij eventuele wijzigingen aan deze ééndraadschema's dienen de Partijen elkaar formeel in te lichten.

[aan te vullen voor indienstname]

5. Eigenschappen en conformiteitscriteria voor meetinstallaties

5.1. Normen

Volgende normen zijn van toepassing:

EN – IEC 60687	Statische kilowattuurmeters van de klassen 0,2s en 0,5s voor wisselstroom.
EN – IEC 61268	Statische tellers van reactieve energie voor wisselstroom
EN - IEC 60044-1	Meettransformatoren; Hoofdstuk 1: Stroomtransformatoren
EN - IEC 60044-2	Meettransformatoren; Hoofdstuk 2: Spanning-inductietransformatoren
EN - IEC 61107	Gegevensuitwisseling voor meteraflezing, controle van de tarieven en van de belasting Rechtstreekse lokale gegevensuitwisseling

5.2. Periodiciteit van de meetwaarden

De tellingen van de actieve en reactieve energie worden per tijdsinterval uitgevoerd. Dit tijdsinterval bedraagt 15 minuten.

5.3. Precisieklasse

De Precisieklasse van de tellers voor actieve energie bedraagt 0,2s en 0,5 voor reactieve energie.

5.4. Elektrische verbindingen tussen de toestellen

Elke kabelweg die de stroom- of spanningstransformatoren met een teller verbindt, moet zo kort mogelijk zijn.

De sectie van de verbindingsdraden tussen de tellers en de stroomtransformatoren bedraagt minstens 4 mm². De sectie van de verbindingsdraden tussen de tellers en de spanningstransformatoren bedraagt minstens 10 mm².

De verbindingsdraden naar stroom- en spanningstransformatoren mogen zich niet in dezelfde kabel bevinden.

5.5. Ijkingen

De ijking van de meetuitrustingen wordt uitgevoerd voorafgaand aan de indienstname van de meetuitrustingen. Daarna wordt de ijking om de 5 jaar uitgevoerd. De Partij die Eigenaar is van de meetuitrustingen laat deze ijking uitvoeren of voert ze zelf uit. Is dat ELIA, dan bezorgt zij de Netgebruiker het ijkingsrapport, binnen de 15 Dagen volgend op de aanvraag van de Netgebruiker. Is dat de Netgebruiker, dan bezorgt hij het ijkingsverslag binnen de twee weken volgend op de ijking aan ELIA.

6. Overgangsbepalingen

De meetinstallaties die in dienst zijn op het ogenblik van de ondertekening van dit Contract en die niet conform zijn met de bepalingen vervat in dit Contract, worden in conformiteit met dit Contract gebracht wanneer deze meetuitrustingen aan de Netgebruiker, aan andere afnemers en/of producenten aangesloten op de Installaties van de Netgebruiker, of aan ELIA nadeel kunnen berokkenen.

Bijlage 5: Power Quality & Elektromagnetische compatibiliteit

1. Spanningsschommelingen

(i) De voedingstransformator maakt deel uit van de Installaties van de Netgebruiker.

ELIA verbindt zich ertoe om alle redelijkerwijze beschikbare middelen aan te wenden om, onder normale exploitatievoorwaarden zoals beschreven in de norm EN50160, een spanning ter beschikking te stellen in het Aansluitingspunt die gedurende 99% van de tijd niet afwijkt met maximum $\pm 10\%$ van [•] kV.

De evaluatie vindt plaats op basis van waarden van 10 minuten in overeenstemming met de meetmethoden die in de norm EN50160 worden beschreven.

M.b.t. de eigenschappen van de spanning van de Installaties van de Netgebruiker wordt het referentiekader zoals bedoeld in bijlage 1 van het Technisch Reglement Transmissie gebruikt.

De Netgebruiker moet op zijn voedingstransformatoren een spanningsregelaar plaatsen, die toelaat om ten minste de bovenstaande bepalingen na te komen in functie van zijn behoeften.

(ii) De voedingstransformator maakt deel uit van de Aansluitingsinstallaties.

ELIA verbindt zich ertoe om alle redelijkerwijze beschikbare middelen aan te wenden om, onder normale exploitatievoorwaarden zoals beschreven in de norm EN50160, een spanning ter beschikking te stellen aan de hoogspanningskant van de voedingstransformator(en) die gedurende 99% van de tijd niet afwijkt met maximum $\pm 10\%$ van [•] kV.

De evaluatie vindt plaats op basis van waarden van 10 minuten in overeenstemming met de meetmethoden die in de norm EN50160 worden beschreven.

M.b.t. de eigenschappen van de spanning van de Installaties van de Netgebruiker wordt het referentiekader zoals bedoeld in bijlage 1 van het Technisch Reglement Transmissie gebruikt. De voedingstransformatoren maken deel uit van de Aansluitingsinstallaties en bezitten de volgende eigenschappen: regelingsgebied van $-[\bullet]$ tot $+ [\bullet]$ % en regelingsdrempel van [•] %.

2. Storende installaties

Dit artikel 5.2 omschrijft de bijkomende maatregelen te ondernemen door de Netgebruiker bij de aansluiting van storende Installaties op het ELIA-Net.

In geval storende Installaties van de Netgebruiker worden aangesloten op het ELIA-Net, bepaalt deze bijlage de planningsniveaus, de emissielimieten, de van toepassing zijnde specifieke normen en de monitoring van dergelijke Installaties.

Het referentie-kortsluitingsvermogen voor de evaluatie van de storingsniveaus afkomstig van de Installaties van de Netgebruiker bedraagt [•] MVA. De evaluatieprocedure van de storingsniveaus wordt beschreven in de technische rapporten IEC 61000-3-6, IEC 61000-3-7 en in de procedure Synergrid C10/17 «Voorschriften «Power Quality» voor de gebruikers aangesloten op de hoogspanningsnetwerken».

De limieten voor de storende installaties worden beschreven in de procedure Synergrid C10/17. Ze zijn zonder voorbehoud toepasbaar, tenzij er andere limieten worden gedefinieerd in de studie naar de Power Quality. (In voorkomend geval worden de limieten hierna vermeld.)

Bijlage 6: Vergoedingen

Beschrijving van de Aansluitingsinstallaties tot bepaling van de vergoeding volgens het Tarief voor de Aansluiting:

Type Installatie met inbegrip van het spanningsniveau + de lengte in km in geval van kabels + de lengte in km + het aantal draadstellen in geval van lijnen + MVA in geval van Transformatoren	Datum indienst- stelling	Beheer en instandhoudings- vergoeding / vergoeding voor verwezenlijking en substantiële wijziging	Data en bedragen van eventuele financiële tussenkomen die de Netgebruiker heeft gedaan

Bijlage 7: Contactgegevens Netgebruiker en ELIA

1. Contactpersonen Netgebruiker

<i>Contactpersoon Contractuele Relaties</i>	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
<i>Contactpersoon Exploitatie van de Aansluiting (24u/24u)</i>	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Naam:	
Rechtstreeks telefoonnummer (zonder huistelefonie):	
<i>Contactpersoon Onderhoud</i>	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
<i>Contactpersonen Planning</i>	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
<i>Contactpersonen analyse incidenten</i>	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
<i>Contactpersoon Tellingen en Metingen</i>	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	

Contactpersoon in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode voor Aansluiting van Afnames (tijdens de werkuren)	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Contactpersoon in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode voor Aansluiting van Afnames (buiten werkuren)	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Contactpersoon in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode voor Aansluiting van Productie-eenheden (tijdens werkuren)	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Contactpersoon in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode voor Aansluiting van Productie-eenheden (buiten werkuren)	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Contactpersoon Facturatie	
Naam:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Facturatieadres:	
Onderneming:	
Adres:	
Ondernemingsnummer:	
BTW-nummer	
Fiscale vertegenwoordiger in België (indien van toepassing)	
Onderneming:	
Adres:	
Ondernemingsnummer:	

2. Contactpersonen ELIA:

Contactpersoon contractuele relaties	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Contactpersoon Exploitatie	
Naam:	ELIA BVC Noord
Adres:	Vaartkaai 2, 2170 Merksem
Tel.:	+32 3 640 08 31 (dispatching Merksem) → Noord-West +32 3 640 07 61 (dispatching Merksem) → Noord-Oost
Fax:	+32 3 640 07 69 (dispatching Merksem)
E-mail:	Dispatch.noord@elia.be
Naam:	Pieter Beens
Adres:	Vaartkaai 2 – 2170 Merksem
Tel.:	+32 3 640 07 34
Fax:	+32 3 640 07 69
E-mail:	pieter.beens@elia.be
Naam:	Kenny De Kerf
Adres:	Vaartkaai 2 – 2170 Merksem
Tel.:	+32 3 640 08 50
Fax:	+32 3 640 07 69
E-mail:	Kenny.dekerf@elia.be
Naam:	Cécile Pellegrin
Adres:	Vilvoordselaan 126 - 1000 Brussel
Tel.:	+32 2 546 71 15
Fax:	+32 382 23 03
E-mail:	cecile.pellegrin@elia.be
Contactpersoon Onderhoud	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	
Naam:	
Adres:	
Tel.:	
Fax:	
E-mail:	

Contactpersoon Tellingen en Metingen	
Naam:	Metering Services
Adres:	Keizerslaan 20 - 1000 Brussel
Tel.:	+32 2 546 74 11
Fax:	+32 2 546 70 90
E-mail:	metering.services@elia.be
Contactpersoon voor planning	
E-mail :	Operationalplanning.NO@elia.be
Contact voor Power Quality	
E-mail:	Power.quality@elia.be

Contactpersoon in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode voor Aansluiting van Afnames (24/24h)	
Naam:	ELIA BVC Noord
Adres:	Vaartkaai 2 - 2170 Merksem
Tel.:	+32 3 640 08 31 (dispatching Merksem) → Noord-West +32 3 640 07 61 (dispatching Merksem) → Noord-Oost
Fax:	+32 3 640 07 69 (dispatching Merksem)
E-mail:	Dispatch.noord@elia.be
Contactpersoon in het kader van de reddingscode en de heropbouwcode voor Aansluiting van Productie-eenheden (24h/24h)	
Naam:	ELIA BVC Noord
Adres:	Vaartkaai 2 - 2170 Merksem
Tel.:	+32 3 640 08 31 (dispatching Merksem) → Noord-West +32 3 640 07 61 (dispatching Merksem- → Noord-Oost
Fax:	+32 3 640 07 69 (dispatching Merksem)
E-mail:	Dispatch.noord@elia.be

Contactpersoon Facturatie	
Naam:	Settlement Services
Tel.:	+32 2 546 73.12
Fax:	+32 2.382.23.54
E-mail:	settlement.services@elia.be
Facturatieadres	
Onderneming:	Elia System Operator NV
Adres:	Keizerslaan 20, B-1000 BRUSSEL
Ondernemingsnummer:	BE 0476.388.378

Bijlage 8: Uitvoeringsmodaliteiten en uitvoeringstermijnen inzake de verwezenlijking van een nieuwe Aansluiting of substantiële wijziging van een bestaande Aansluiting

1. Vooropgestelde uitvoeringstermijn

[•]

2. Vooropgestelde indienstnamedata

[•]

3. Algemene uitvoeringsmodaliteiten

Met het oog op de veiligheid, de betrouwbaarheid en of de efficiëntie van het ELIA-Net dienen de Aansluitingsinstallaties te beantwoorden aan de vereisten van ELIA in verband met het materieel en de uitvoeringsmodaliteiten voor de verwezenlijking ervan.

Hiertoe beschikt elke Partij over de nodige documenten met betrekking tot de Aansluitingsinstallaties waarvan hij eigenaar is. Deze documenten zijn verkrijgbaar bij ELIA op eenvoudig verzoek door de Netgebruiker.

Een nieuwe of substantieel gewijzigde Aansluiting wordt slechts in dienst genomen indien bijkomend aan de vereisten zoals verwoord in dit Contract ook de Bijlagen aan dit Contract hiervoor volledig zijn aangevuld.

3.1. Materieel (Hoogspanningsmaterieel en Laagspanningsmaterieel)

[•]

3.2. Uitvoeringsmodaliteiten

[•]

3.3. Veiligheidsmodaliteiten en veiligheidsvoorschriften

[•]

4. Specifieke modaliteiten

[•]

5. Bijkomende vereisten

Een nieuwe Aansluiting of een substantieel gewijzigde Aansluiting wordt slechts in dienst gesteld indien elk betrokken Toegangspunt geldig is opgenomen in een Toegangscontract.

6. Standaardformulier Bankwaarborg

Bankgarantie op 1e verzoek uitgegeven door bank XXX ten voordele van YYY.

Aan : ELIA System Operator NV, een vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Keizerslaan 20, met ondernemingsnummer 0476.388.378.

Onze betalingsgarantiekennmerken < > (te vermelden in al uw correspondentie);

Onze cliënt (naam en adres van de Belgische opdrachtgever) deelt ons mee dat hij een aansluitingscontract (referentie en datum van het contract) met u heeft gesloten i.v.m. de aansluiting op het ELIA-Net.

Dat contract voorziet ondermeer in de uitgifte van een onherroepelijke bankgarantie betaalbaar op eerste verzoek ten belope van (Euro en bedrag in cijfers) om de betalingsverplichtingen van onze cliënt te verzekeren.

Bijgevolg garanderen wij, bank XXX, u onherroepelijk en onvoorwaardelijk de betaling van een maximumbedrag (munt en bedrag van de garantie in cijfers en letters) op uw eerste verzoek en zonder dat wij de gegrondheid ervan kunnen en zouden betwisten.

Deze garantie is vanaf heden van kracht.

Elk beroep op deze garantie moet, om geldig te zijn:

Indien de garantie is bestemd voor het buitenland / ten behoeve van de identificatie, dient elk verzoek tot betaling te gebeuren via een bank die bevestigt dat de handtekeningen op uw opvragingsbrief u rechtsgeldig verbinden:

- ons uiterlijk op (vervaldag van de garantie) bereiken; en
- vergezeld zijn van uw schriftelijke verklaring dat (naam van de opdrachtgever) de verplichtingen conform dit aansluitingscontract niet heeft nagekomen en de betaling(en) niet heeft uitgevoerd, niettegenstaande dat u, als leverancier, de diensten heeft geleverd volgens het contract;
- vergezeld zijn van een kopij van de onbetaalde factu(u)r(en) en van een kopij van uw ingebrekestellingsbrief.

Zonder beroep conform de voormelde voorwaarden of zonder een door ons goedgekeurde garantieverlening wordt deze garantie automatisch nietig en van generlei waarde op de eerste kalenderdag volgend op (vervaldag van de garantie).

Deze garantie is onderworpen aan het Belgisch recht en alleen de Belgische rechtbanken zijn bevoegd om uitspraak te doen over elk geschil m.b.t. deze garantie.

Bijlage 9: Eendraadsschema's

Deze Bijlage bestaat uit de volgende onderdelen:

- Legende
- Eigendomsgrens/Aansluitpunt/Interfacepunt
- HV Onderhoudsperimeter
- Exploitatieschema's (en legende)

Bijlage 10: Reddingscode (versie 12-2015)

Dit document verwijzend naar het ministerieel besluit van 3 juni 2005 tot vaststelling van het afschakelplan van het transmissienet van elektriciteit (zoals aangepast door het ministerieel besluit van 23 november 2015), dewelke de uitvoering betreft van het onderdeel van de Reddingscode overeenkomstig artikel 312 van het Federaal Technisch Reglement (het Technisch Reglement Transmissie).

De Reddingscode omvat een geheel van maatregelen die door Elia kunnen worden ondernomen ten aanzien van de Netgebruikers en de distributienetbeheerders, teneinde de veiligheid, de betrouwbaarheid of de efficiëntie van het net te garanderen en teneinde een instorting van het net te voorkomen ("black-out"). Het betreft de te volgen operationele procedure in geval van dreiging tot schaarste, noodsituaties (met inbegrip van onder andere de situaties van schaarste en plotse fenomenen) en meervoudige incidentsituaties.

De Reddingscode omvat ook het Afschakelplan van het net, die werd goedgekeurd door de federale minister van Energie. Het Afschakelplan bepaalt de procedures van toepassing in geval van plotse fenomenen en in geval van (dreiging tot) schaarste. Op deze basis, in geval van (dreiging tot) schaarste, kunnen de netbeheerders de netverbindingen wijzigen of onderbreken mits daartoe gemandateerd door de minister van Energie. In geval van plotse fenomenen zullen de netbeheerders de maatregelen uit het Afschakelplan ondernemen en informeren zij de minister van Energie. Het Afschakelplan werd herzien in 2015 teneinde de inhoud ervan te verduidelijken.

1. Inleiding

Artikel 312 van *het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe* (Federaal Technisch Reglement) belast de Transmissienetbeheerder met het opstellen van een Reddingscode. De Reddingscode bevat als onderdeel het Afschakelplan zoals bepaald door de minister van Energie (de Minister) op voorstel van de Transmissienetbeheerder door het *ministerieel besluit van 3 juni 2005 tot vaststelling van het afschakelplan van het transmissienet van elektriciteit*. De Transmissienetbeheerder deelt de Reddingscode en zijn wijzigingen aan de Minister en de Commissie mee.

De Reddingscode legt de operationele procedures vast die van toepassing zijn voor de toegangsverantwoordelijken, de netgebruikers en de andere netbeheerders, in de gevallen bedoeld in artikel 303 van het Federaal Technisch Reglement, met het oog op, het waarborgen in de mate van het mogelijke, van de veiligheid, betrouwbaarheid en efficiëntie van het net.

Deze procedures moeten de nodige acties voorzien om het Belgische transmissienet in de mate van het mogelijke te beschermen tegen de gevolgen van overbelastingen, spannings- en frequentieafwijkingen veroorzaakt door noodsituaties of meervoudige incidentsituaties¹ binnen of buiten de regelzone alsook bij dreiging tot schaarste.

Verwijzend naar artikel 303 uit het Federaal Technisch Reglement: in geval van dreiging tot schaarste of een noodsituatie, of bij een meervoudige incidentsituatie die niet opgenomen is in de voorbereiding

---

¹ De situatie bij een meervoudig incident, te weten de fysieke toestand van het elektrisch systeem die, vertrekkend van een referentietoestand en na het verdwijnen van de overgangsverschijnselen, ontstaat uit het (quasi-) simultaan verlies van meer dan één component van het elektrisch systeem, welke component zowel een netelement als een productie-eenheid of een productiegeheel kan betreffen.

van het exploitatieprogramma en die door toepassen van de regels van de kunst aangepast aan de omstandigheden met de middelen die ter beschikking staan van de netbeheerder, niet kan hersteld worden, ongeacht of deze door de netbeheerder zelf, een netgebruiker, een toegangsverantwoordelijke, een andere netbeheerder of elke andere betrokken persoon wordt ingeroepen, beoordeelt de netbeheerder deze situatie en kan hij, alle nodige handelingen ondernemen van de Reddingscode en/of het Afschakelplan bedoeld in artikel 312 van het Federaal Technisch Reglement, rekening houdend met dit Federaal Technisch Reglement.

De Reddingscode stelt onder meer (ref. art. 312 §3 van het Federaal Technisch Reglement) dat op het eerste verzoek van de netbeheerder, volgende maatregelen genomen kunnen worden:

1° de levering van reactief vermogen wijzigen;

2° de levering van actief vermogen wijzigen;

3° het wijzigen of onderbreken van de afnamen op de netverbindingen volgens de contractuele bepalingen overeengekomen tussen de netbeheerder en de betrokken transmissie- of distributienetgebruiker of de door hem aangeduide toegangsverantwoordelijken.

Deze lijst van handelingen is exemplatief en drukt geen gradatie of voorrang uit.

Indien, op basis van informatie waarover hij beschikt, de bovenvermelde bepalingen van het Federaal Technisch Reglement de netbeheerder niet toelaten om de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net te behouden, beslist deze over de toe te passen beleidslijn en heeft deze het recht om onder meer (ref. art. 312 §4 van het Federaal Technisch Reglement):

1° de netverbindingen te wijzigen of te onderbreken volgens het Afschakelplan;

2° de verbindingen met buitenlandse netten te wijzigen of onderbreken, in de mate van het mogelijke, in coördinatie met de buitenlandse transmissienetbeheerders;

3° de verbindingen binnen het transmissienet en met andere netten van de regelzone te wijzigen of onderbreken.

Deze lijst van handelingen is exemplatief en drukt geen gradatie of voorrang uit.

Het Afschakelplan, als onderdeel van de Reddingscode, omvat, in uitvoering van artikel 312, §5 tot §8 van het Federaal Technisch Reglement, de volgende mogelijke maatregelen:

1° de verplichting voor de netbeheerder :

a) de netverbindingen geheel of gedeeltelijk te onderbreken;

b) de verbindingen binnen het transmissienet en met andere netten in de regelzone te wijzigen of onderbreken;

2° de verplichting voor de verbruikers of bepaalde categorieën van verbruikers, in gehele land of bepaalde delen ervan, de elektriciteit die zij afnemen van het net te verminderen binnen de vooropgestelde limieten;

3° het verbod elektriciteit te gebruiken voor bepaalde doeleinden.

Het Afschakelplan omvat twee deelprocedures:

- De procedure ter bescherming van het elektrisch systeem tegen plotse fenomenen die de integriteit van het elektrisch systeem plotseling ondermijnen;
- De procedure ter bescherming van het elektrisch systeem bij een aangekondigde schaarste of dreiging tot schaarste aan elektriciteit voor een aanzienlijke, min of meer voorspelbare tijdsduur

Het Afschakelplan geldt ten aanzien van alle netgebruikers die binnen de regelzone op het transmissienet aangesloten zijn of, in zoverre daarin wordt voorzien door de gewestelijke technische reglementen, ten aanzien van alle netgebruikers aangesloten op een distributienet of een plaatselijk transmissienet binnen de regelzone dat rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden is met het transmissienet.

De maatregelen tot onderbreking van de netverbindingen kunnen hetzij door tussenkomst van de netbeheerder worden geactiveerd, hetzij door automatische installaties die onder meer werken op basis van de frequentie van het net of van een andere fysische grootheid.

De handelingen nodig voor het in werking stellen van het Afschakelplan worden met de middelen waarover hij beschikt uitgevoerd door de Transmissienetbeheerder, voor de netgebruikers verbonden met diens net en, indien zulks wordt bepaald in de gewestelijke regelgeving, voor de netgebruikers die op het distributienet of het plaatselijk transmissienet zijn aangesloten als gevolg van de onderbreking van de verbinding met deze respectieve netten. Rekening houdend met de gewestelijke regelgeving en met de middelen waarover de Transmissienetbeheerder en de beheerders van de ermee verbonden lokale transmissie- en distributienetten beschikken, kan het afschakelplan op verzoek en volgens de instructies van de Transmissienetbeheerder, ook – onder de voorwaarden voorzien in de regionale technische reglementen – in werking worden gesteld door de beheerders van deze lokale transmissie- of distributienetten, voor de netgebruikers die op die netten aangesloten zijn.

De Transmissienetbeheerder pleegt, overeenkomstig artikel 383 van het Federaal Technisch Reglement, overleg met de beheerders van de distributienetten en van de lokale transmissienetten met het oog op het bekomen van een interactieakkoord onder meer voor de onderbreking van de belasting, de onderbreking van de netverbindingen en de hervoeding van de netverbindingen, met inbegrip van de prioritaire hervoeding, ingevolge artikel 312, §7 van het Federaal Technisch Reglement.

De distributienetbeheerders kunnen aan de Transmissienetbeheerder de technische mogelijkheid bieden om selectief netverbindingen te onderbreken overeenkomstig de bepalingen van het Afschakelplan.

De modaliteiten van de communicatie van en tussen de netbeheerder en de betrokken ministers inzake de toepassing van het Afschakelplan zijn bij ministerieel besluit vastgelegd.

Vooraleer in te gaan op de Reddingscode en bijhorend Afschakelplan, dient er te worden benadrukt dat met betrekking tot het bewaren van het evenwicht tussen productie/import en verbruik/export er een primaire verantwoordelijkheid ligt bij de toegangsverantwoordelijken. Inderdaad, in het kader van artikel 157 §1 van het Federaal Technisch Reglement is de toegangsverantwoordelijke verplicht om alle redelijke middelen te voorzien en in werking te stellen teneinde het evenwicht op kwartierbasis te behouden tussen injecties en afnames.

Wat betreft het nemen van maatregelen in geval van schaarste dient er op gewezen te worden dat de afstemming tussen productiemiddelen en elektriciteitsverbruik geregeld wordt door de artikelen 3, 4 en 5 van de elektriciteitswet van 29 april 1999. Deze artikelen vormen de basis voor het nemen van eventuele structurele maatregelen, buiten de directe bevoegdheidssfeer van de netbeheerder, voor afstemmingsproblemen tussen de productiemiddelen en het elektriciteitsverbruik.

De toepassing van de Reddingscode en in het bijzonder het invoeren van maatregelen bij schaarste, veroorzaakt door het niet naleven van de evenwichtsverplichting, dienen er toe om voor de verbruikers de gevolgen van dergelijke situatie, die geenszins de verantwoordelijkheid is van de netbeheerder, zoveel mogelijk te beperken.

2. Procedure ter bescherming tegen plotse fenomenen

Plotse fenomenen, zoals gedefinieerd in artikel 1, § 1, 62° van het Federaal Technisch Reglement, zijn fenomenen, die worden veroorzaakt door de noodsituaties vermeld in de punten 1°-8° van artikel 19 van hetzelfde Federaal Technisch Reglement, of door een verstoring van productie, transmissie en afname van elektriciteit (zoals frequentieschommelingen, spanningsdalingen, congesties etc.), die onvoldoende of onvoldoende snel gecompenseerd kan worden door een verhoging van de productie in het betrokken deel van de regelzone of een verhoging van de toevoer van elektriciteit naar het betrokken deel van de regelzone of middels vraagzijdebeheer. Een plots fenomeen op zich kan ook op zijn beurt aanleiding geven tot een noodsituatie, zoals gedefinieerd in artikel 19 van het Federaal Technisch Reglement.

In geval een plots fenomeen optreedt of dreigt op te treden, hetzij op lokaal vlak, hetzij op het vlak van de regelzone, hetzij op het vlak van het geïnterconnecteerde ENTSO-E-net (European Network of Transmission System Operators for Electricity), worden de maatregelen genomen zoals hieronder uiteengezet.

Alle signalen weergegeven hieronder worden normaliter aangestuurd door de System Engineer van het National Control Center (NCC) of in voorkomend geval door frequentierelais. Deze signalen kunnen ook door de regionale dispatcher geactiveerd worden ingeval een zonaal probleem dit vereist.

2.1. Verwittiging van een plots fenomeen of meervoudige incidentsituatie

INDIEN MOGELIJK

ALARM ELIA

- Dit signaal kan manueel door het Nationale Controlecentrum ("NCC") geactiveerd worden of automatisch indien de frequentie zakt tot 49,80Hz.
- Door dit signaal worden de regionale dispatchings en de distributienetbeheerders verwittigd.
- Door dit signaal worden de Energiecoördinatoren van de producenten verwittigd, die het alarm doorsturen naar al hun centrales aangesloten op het transmissienet. Deze centrales stoppen alle werken en proeven en ze houden zich klaar om andere bevelen van het Nationale Controlecentrum ("NCC") ogenblikkelijk uit te voeren.
- *Enkel indien de frequentie zakt tot 49,80Hz:*

deze centrales gaan over op vermogen-frequentieregeling met actief statisme in dienst en activeren de primaire regeling. De groepen die reeds instaan voor de contractuele primaire regeling houden de primaire reserve aan.

2.2. Levering van reactief vermogen van de productie-eenheden wijzigen

ACTIE MVAR

- Door dit signaal worden de Energiecoördinatoren van de producenten verwittigd, die het alarm doorsturen naar de betreffende centrales aangesloten op het transmissienet.
- Deze centrales stijgen naar maximum Mvar productie, rekening houdend met de capability curves, en blijven in automatische spanningsregeling.
- Door dit signaal worden de regionale dispatchings verwittigd, die alle condensatorenbatterijen inschakelen en worden de distributienetbeheerders verwittigd, die alle condensatorenbatterijen inschakelen in hun distributienetten.

2.3. Levering van actief vermogen van de productie-eenheden wijzigen

ACTIE MW

- Door dit signaal worden de Energiecoördinatoren van de producenten verwittigd, die het alarm doorsturen naar de betreffende centrales aangesloten op het transmissienet.
- De hydraulische centrales die in pompbedrijf staan, stoppen het pompen. Dit gebeurt ook automatisch door een frequentierelais geregeld tussen 49,8 en 49,7 Hz.
- De hydraulische centrales van xxxVERTROUWELIJKxxx die gestopt of in turbinebedrijf zijn, turbineren 400 MW meer. De hydraulische centrales van xxxVERTROUWELIJKxxx die gestopt of in turbinebedrijf zijn, turbineren maximum.
- De overige groepen die niet op maximum staan, stijgen zo snel mogelijk naar 95 % van hun maximum actief vermogen. De groepen die op maximum staan, blijven op maximum actief vermogen. De groepen die reeds instaan voor de contractuele primaire regeling houden de primaire reserve aan.

STARTEN TURBOJETS

- Door dit signaal worden de Energiecoördinatoren van de producenten verwittigd, die onmiddellijk de betreffende turbojets starten en deze zo snel mogelijk naar maximum vermogen sturen. Dezelfde acties worden automatisch uitgevoerd door frequentierelais geregeld tussen 49,8 en 49,7 Hz.

2.4. Sturing van de belasting

STURING BELASTING

- Dit signaal kan manueel door het Nationale Controlecentrum ("NCC") geactiveerd worden of automatisch indien de frequentie daalt tot 49,70Hz.

- Door dit signaal worden de Regionale Controlecentra (RCC) verwittigd en worden de volgende acties uitgevoerd:
  - Aanvraag tot uitschakeling accumulatieverwarming en warmwaterketels doorsturen naar distributienetbeheerders
  - De automatische spanningsregeling van de distributietransformatoren met 5% verminderen
  - De automatische spanningsregelaars van de distributie-transformatoren blokkeren in de richting "secundaire spanning omhoog"

2.5. Andere bijkomende maatregelen

Volgens artikel 312, §4 van het Federaal Technisch Reglement mag, op basis van informatie waarover hij beschikt en indien de bepalingen voorzien in artikel 312 § 3 niet toelaten om de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net te behouden, de netbeheerder beslissen over de toe te passen beleidslijn en heeft deze het recht om onder meer:

1° de netverbindingen te wijzigen of te onderbreken volgens het afschakelplan;

2° de verbindingen met buitenlandse netten te wijzigen of onderbreken, in de mate van het mogelijke, in coördinatie met de buitenlandse transmissienetbeheerders;

3° de verbindingen binnen het transmissienet en met andere netten van de regelzone te wijzigen of onderbreken.

Deze lijst van handelingen is exemplatief en drukt geen gradatie of voorrang uit.

2.5.1. Netverbindingen wijzigen of onderbreken volgens het Afschakelplan

De Transmissienetbeheerder kan geheel of gedeeltelijk gebruik maken van de in artikel 312, §5, alinea 2, 1° van het Federaal Technisch Reglement vermelde maatregelen vastgesteld in het kader van het Afschakelplan, namelijk de verplichting voor de netbeheerder om:

- a) de netverbindingen geheel of gedeeltelijk te onderbreken;
- b) de verbindingen binnen het transmissienet en met andere netten in de regelzone te wijzigen of onderbreken.

Rekening houdend met de Europese afspraken (ENTSO-e) en nationale wetgeving (Federaal Technisch Reglement en het MB Afschakelplan 3/6/2005), beslist het NCC tot de volgende acties :

<i>Actie (in deze volgorde uit te voeren)</i>	<i>Manueel uitgevoerd door</i>	<i>Automatisch</i>
1° wijzigen of onderbreken van de afnamen op de netverbindingen volgens de contractuele bepalingen overeengekomen tussen de netbeheerder en de betrokken transmissie- of distributienetgebruiker of de door hem aangeduide toegangsverantwoordelijken.;	NCC	49,7Hz
2° onderbreken van de netverbindingen naar de netten met een spanning kleiner dan 30 kV volgens de schijven gedefinieerd op basis van het MB Afschakelplan 3/6/2005;	NCC/RCC	Range 49Hz- 48,5Hz
3° Onderbreken van de overige netverbindingen	RCC	

De Transmissienetbeheerder en desgevallend de distributienetbeheerder of de lokale transmissienetbeheerder die rechtsreeks of onrechtstreeks met het transmissienet verbonden zijn, onderbreken de netverbindingen met de transmissie- of distributienetgebruikers of een deel van de transmissie- of distributienetgebruikers, rekening houdend, in de mate van het mogelijke, met schijven zoals bepaald in artikel 4 van het MB Afschakelplan 3/6/2005. Daarbij streven de netbeheerders ernaar, rekening houdend met de exploitatieomstandigheden, de verbinding slechts te onderbreken in geval van absolute noodzaak en die onderbreking zo kort mogelijk te houden.

De maatregelen getroffen door de Transmissienetbeheerder worden door hem, langs de snelste weg, ter kennis gebracht van de netgebruikers verbonden met het transmissienet en van de beheerders van de andere netten rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden met het transmissienet die er belang bij hebben. Deze beheerders van de andere netten zullen in voorkomend geval de aan hun netten verbonden netgebruikers inlichten. De Transmissienetbeheerder en de andere beheerders van de betreffende netten zullen eveneens deze maatregelen publiceren op hun website. De tijd die nodig is voor deze kennisgevingen en publicaties mag de toepassing van deze maatregelen niet opschorten of vertragen.

De Transmissienetbeheerder licht langs de snelste weg het CGCCR (Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering) en de minister van Energie in over de genomen maatregelen.

2.5.2. De verbindingen met buitenlandse netten wijzigen of onderbreken

Indien de Transmissienetbeheerder oordeelt dat de energiestromen van of naar de buitenlandse netten een gevaar inhouden voor de veiligheid van het Belgische elektrische systeem, is hij gemachtigd de verbindingen met de buitenlandse netten geheel of gedeeltelijk te wijzigen of te onderbreken, rekening houdend met de regels en aanbevelingen die de interoperabiliteit van de Europese verbindingen en de energie-uitwisselingen binnen en tussen de regelzones regelen.

In functie van het type probleem bepaalt het NCC welke grensverbindingen gewijzigd of onderbroken moeten worden. De betrokken netbeheerders worden binnen de kortste mogelijke tijd verwittigd.

2.5.3. De verbindingen binnen het transmissienet en met andere netten van de regelzone wijzigen of onderbreken

Indien de Transmissienetbeheerder oordeelt dat de energiestromen van of naar de andere netten binnen de regelzone een gevaar inhouden voor de veiligheid van het Belgische elektrische systeem, is hij gemachtigd de verbindingen met deze netten geheel of gedeeltelijk te wijzigen of te onderbreken. De betrokken netbeheerders worden binnen de kortste mogelijke tijd verwittigd.

3. Procedure bij schaarste

Er kan niet volledig uitgesloten worden dat, ondanks alle preventieve maatregelen die genomen worden, tekorten aan elektriciteitsproductie en/of tekorten aan energie voor import een zodanig extreme vorm aannemen dat de toegangsverantwoordelijken niet meer in staat zijn om aan hun evenwichtsverplichtingen te voldoen en deze toestand aanleiding geeft tot een verstoord evenwicht tussen productie en afname van elektriciteit binnen de regelzone dat door de Transmissienetbeheerder niet kan worden gecompenseerd door het activeren van de productiemiddelen die binnen de regelzone beschikbaar zijn, door import of door vraagzijdebeheer. Inderdaad, in het kader van artikel 157 §1 van het Federaal Technisch Reglement is de toegangsverantwoordelijke verplicht om alle redelijke middelen te voorzien en in werking te stellen teneinde het evenwicht op kwartierbasis te behouden tussen injecties en afnames.

De procedure bij schaarste, als onderdeel van het Afschakelplan zoals bepaald door de minister van Energie op voorstel van de Transmissienetbeheerder door *het ministerieel besluit van 3 juni 2005*, handelt over het nemen en implementeren van maatregelen die de overheid dient uit te vaardigen wat betreft het elektriciteitsverbruik, gericht op het in stand houden (stabiliseren of stabiel houden) van het elektrisch systeem in een beperkte regio of in de volledige regelzone ten gevolge van een blijvend onevenwicht tussen vraag en aanbod.

3.1. Toepassingsgebied

De procedure bij schaarste wordt toegepast (*) in geval van dreiging tot schaarste of schaarste zoals gedefinieerd in artikel 1 van het Federaal Technisch Reglement:

- Dreiging tot schaarste:

de situatie waarbij (i) de Transmissienetbeheerder op basis van zijn inschatting of van de melding van één of meerdere toegangsverantwoordelijken vaststelt dat deze in de nabije toekomst gedurende een aanzienlijke, min of meer voorspelbare, termijn niet in staat zullen zijn hun evenwichtsverplichting bepaald in art. 157 van dit besluit te vervullen, en dit aanleiding kan geven tot een verstoord evenwicht tussen productie en afname van elektriciteit binnen de regelzone dat door de Transmissienetbeheerder niet kan gecompenseerd worden door het activeren van de productiemiddelen die binnen de regelzone beschikbaar zijn, door import of door vraagzijdebeheer, of (ii) de Transmissienetbeheerder vaststelt dat het transmissienet in de nabije toekomst niet meer in staat zal zijn gedurende een aanzienlijke, min of meer voorspelbare, termijn voldoende elektriciteit naar bepaalde delen van de regelzone te transporteren.

- Schaarste:

een tekortsituatie zoals gedefinieerd in de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

(*) In geval van elektriciteitschaarste naar aanleiding van sociale geschillen is de procedure zoals vastgelegd bij besluit van de Regent van 29 januari 1949 van toepassing.

3.2. Middelen

De Transmissienetbeheerder kan de ministers van Energie en Economie verzoeken de nodige maatregelen te nemen zodat hij het evenwicht van de regelzone kan herstellen of de lokale energietekorten kan verminderen, volgens artikel 312, §5, alinea 2, 2° en 3° van het Federaal Technisch Reglement, door:

- de verplichting voor de verbruikers of bepaalde categorieën van verbruikers, in gehele land of bepaalde delen ervan, de elektriciteit die zij afnemen van het net te verminderen binnen de vooropgestelde limieten;
- het verbod elektriciteit te gebruiken voor bepaalde doeleinden.

3.3. In werking stellen

De Transmissienetbeheerder notificeert de minister van Energie, de minister van Economie, de regionale ministers van Energie, de directeur-generaal van de Algemene Directie Energie alsook het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR) aan de hand van een onderling overeengekomen notificatieprocedure over de elektriciteitschaarste in termen van:

- Hoeveelheid belasting
- Geografische situering en reikwijdte
- Verwachte duur en frequentie

Overeenkomstig het artikel 312, §5 van het Federaal Technisch Reglement zullen de minister van Energie en de minister van Economie het Afschakelplan bepalen, op voorstel van de netbeheerder.

In geval de maatregelen bedoeld in 3.2. hierboven niet tijdig konden worden toegepast of ontoereikend blijken te zijn, kunnen de ministers de Transmissienetbeheerder en desgevallend de distributienetbeheerder of de lokale transmissienetbeheerder die rechtsreeks of onrechtstreeks met het transmissienet verbonden zijn, opdragen de netverbinding met de netgebruikers of een deel van de netgebruikers die met hun net verbonden zijn, desgevallend volgens de schijven zoals bepaald in het Afschakelplan, te onderbreken waarbij de netbeheerders ernaar streven, rekening houdend met de exploitatieomstandigheden, de stroomtoevoer slechts te onderbreken in geval van absolute noodzaak en die onderbreking zo kort mogelijk te houden.

De maatregelen getroffen door de minister van Energie en de minister van Economie worden door hen, langs de snelste weg, ter kennis gebracht van de Transmissienetbeheerder. De ministers van Energie en Economie lichten de betrokken beheerders van de netten rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden met het transmissienet die bij deze maatregelen betrokken, in of belasten zij de Transmissienetbeheerder met het inlichten van deze betrokken netbeheerders via een uitdrukkelijk mandaat daartoe.

De minister van Energie en de minister van Economie nemen, zo spoedig mogelijk en via publicatie in het Belgisch Staatsblad, alle nuttige schikkingen voor de officiële kennisgeving van de verordende maatregelen. De minister van Energie en de minister van Economie zullen terzelfdertijd het publiek over deze maatregelen inlichten door allerlei middelen en onder meer via de radio, de televisie en de dagelijkse pers. De tijd die nodig is voor deze kennisgevingen en publicaties mag de toepassing van deze maatregelen niet opschorten of vertragen.

De Transmissienetbeheerder en de andere beheerders van de betrokken netten zullen de aan hun netten verbonden netgebruikers, die bij deze maatregelen betrokken zijn, informeren van de genomen maatregelen. De Transmissienetbeheerder en de andere beheerders van de betrokken netten zullen eveneens deze maatregelen publiceren op hun website.

3.4. Uitvoering en opvolging

In een situatie van schaarste kan de transmissienetbeheer zich bedienen van de verschillende maatregelen en signalen zoals reeds beschreven in de procedure ter bescherming tegen plotse fenomenen (2.1 tem 2.5).

De handelingen nodig voor het in werking stellen van het Afschakelplan worden met de middelen waarover hij beschikt uitgevoerd door de Transmissienetbeheerder, voor de netgebruikers verbonden met diens net en, indien zulks wordt bepaald in de gewestelijke regelgeving, voor de netgebruikers die op het distributienet of het plaatselijk transmissienet zijn aangesloten als gevolg van de onderbreking van de verbinding met deze respectieve netten. Rekening houdend met de gewestelijke regelgeving en met de middelen waarover de Transmissienetbeheerder en de beheerders van de ermee verbonden lokale transmissie- en distributienetten beschikken, kan het Afschakelplan op verzoek en volgens de instructies van de Transmissienetbeheerder, ook – onder de voorwaarden voorzien in de regionale technische reglementen – in werking worden gesteld door de beheerders van deze lokale transmissie- of distributienetten, voor de netgebruikers die op die netten aangesloten zijn.

De Transmissienetbeheerder rapporteert aan de minister van Energie en de minister van Economie over de opvolging van de genomen maatregelen voor de netgebruikers die rechtstreeks met het transmissienet verbonden zijn met betrekking tot de kwartuurgemiddelden van het afgenomen vermogen van de netgebruikers die aan beperkingen onderhevig zijn.

In voorkomend geval, informeert de Transmissienetbeheerder aan de minister van Energie en de minister van Economie voor de netgebruikers die niet met het transmissienet verbonden zijn, over de verhouding van de gerealiseerde belastingsvermindering tot de verwachte belastingsvermindering per deel van de regelzone waarin de beperkingen van kracht zijn.

Het toezicht op de toepassing van die maatregelen die gelden krachtens *het ministerieel besluit van 3 juni 2005 tot vaststelling van het afschakelplan van elektriciteit* wordt uitgeoefend door de daartoe behoorlijk aangestelde ambtenaren van de Algemene Directies Energie en Controle en Bemiddeling van de Federale Openbare Dienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

De (lokale) transmissie- en distributienetgebruikers moeten op elk ogenblik de netbeheerders of de ambtenaren belast met het toezicht op de uitvoering van *het ministerieel besluit van 3 juni 2005 tot vaststelling van het afschakelplan van elektriciteit* toelating geven om een overzicht op te maken van het elektriciteitsverbruik in hun installaties; op eenvoudig mondeling verzoek bezorgen zij de beheerders van de elektriciteitsnetten of die ambtenaren elk element dat dienstig kan zijn om informatie te verstrekken betreffende hun elektriciteitsverbruik.

4. Beheer van de benodigde hoeveelheden te onderbreken en te verminderen vermogen

De stappen om te komen tot de identificatie en inschatting van de benodigde hoeveelheden te onderbreken of te verminderen vermogen, voor zowel de procedure ter bescherming tegen plotse fenomenen en procedure bij (dreiging tot) schaarste, maken deel uit van een interne procedure van de Transmissienetbeheerder.

De maatregelen bedoeld in bovenvermelde procedures 2 (procedure ter bescherming tegen plotse fenomenen) en 3 (procedure bij schaarste) dienen toegepast te worden in de volledige regelzone, hetzij een deel ervan, overeenkomstig de criteria gesteld in artikel 312 §6 van het Federaal Technisch Reglement.

- Het invloedsniveau van de getroffen maatregelen
- De lokalisering van het probleem
- De graad van preventie en beveiliging
- Het behoud van de integriteit van het transmissienet

Specifiek voor wat betreft het Afschakelplan:

Om de afschakeling van de netverbindingen zowel op geografisch vlak als op het vlak van de benaderende hoeveelheden te kunnen doseren, wordt het net ingedeeld in elektrische zones waarin de af te schakelen deelnetten in verschillende schijven zijn verdeeld.

De schijven zijn zodanig samengesteld dat (i) de verhouding tussen de af te schakelen belasting en de totale belasting van de betrokken elektrische zone, min of meer gelijk is met dezelfde verhoudingen in de andere elektrische zones uit dezelfde schijf, volgens een niveau van precisie dat behaald kan worden met de middelen waarover de netbeheerders beschikken, en (ii) de verdeling van de schijven geen afbreuk doet aan de regels en verplichtingen die bestaan tussen de Europese netbeheerders aangaande het behoud en het herstel van de frequentie en het evenwicht.

De samenstelling van de elektrische zones en de samenstelling van de verschillende schijven is vermeld in de “interne procedure voor uitvoering van het afschakelplan.”

De maatregelen ter onderbreking van de netverbindingen kunnen geactiveerd worden, hetzij door toedoen van de netbeheerders, hetzij door automatische installaties die onder meer werken op basis van de frequentie van het net of van een andere fysische grootheid.

De maatregelen ter onderbreking van de netverbindingen houden rekening met de techniciteit en de structuur van de netten en met het proportionaliteitsbeginsel zoals opgenomen in 4.2 van het MB Afschakelplan 3/6/2005, waarbij de toepassing van deze maatregelen ter onderbreking van de netverbindingen redelijkerwijze – alsmede rekening houdend met de mogelijke nodige overgangsmaatregelen met het oog op deze beperking – beperkt wordt voor:

- De rechtstreeks aan het transmissienet en netten met een transmissiefunctie aangesloten netgebruikers;

- De voeding van (i) het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; (ii) de binnenstad van de provinciehoofdplaatsen; en (iii) de binnenstad van gemeenten met een bevolkingsaantal van minstens 50.000. De lijst van deze gemeenten wordt opgenomen in een bijlage bij het MB Afschakelplan 3/6/2005.

De Transmissienetbeheerder verricht de afschakelingen van netverbindingen stapsgewijze en in functie van de benodigde hoeveelheid af te schakelen vermogen volgens een interne procedure van de Transmissienetbeheerder, de zogeheten "interne procedure ter uitvoering van het afschakelplan".

De Transmissienetbeheerder stelt deze "interne procedure ter uitvoering van het afschakelplan" op, op basis van overleg met de administratie van de minister en het Coördinatie en Crisiscentrum van de Regering zoals opgericht bij Koninklijk Besluit van 18 april 1988 tot oprichting van het coördinatie- en Crisiscentrum van de regering. Hij deelt de "interne procedure ter uitvoering van het afschakelplan" mee aan de minister.

Indien het elektrisch systeem naar een black-out (totale of gedeeltelijke netinstorting) is geëvolueerd, wordt het elektrisch systeem terug opgestart volgens de heropbouwcode zoals bepaald in art 314 en 315 van het Federaal Technisch Reglement.

Indien de distributiebeheerder beschikt over een automatische installatie voor het selectief afschakelen van belastingen in zijn netten, overeenkomstig de classificatie opgenomen in het MB Afschakelplan 3/6/2005, dan schakelt de Transmissienetbeheerder via deze installatie de netverbindingen af. Indien de Transmissienetbeheerder, bij gebrek aan bovenvermelde installatie of in geval van onvoldoende resultaat van bovenvermelde actie, overgaat tot onderbreking van de rechtstreekse of onrechtstreekse netverbindingen van het transmissienet met de netten van de andere netbeheerders binnen de regelzone zal de Transmissienetbeheerder de lijst van de prioritaire netverbindingen aangesloten in de netten die hij niet beheert niet dienen te respecteren, voor zover de gewestelijke regelgeving daarin voorziet. Nochtans werken de Transmissienetbeheerder en de beheerders van deze andere rechtstreeks of onrechtstreeks met het transmissienet verbonden netten samen met elkaar en wenden zij alle beschikbare middelen aan om de bevoorrading van prioritaire netverbindingen zo snel mogelijk te herstellen en de structureel injecterende kabels terug onder spanning te brengen, voor zover de gewestelijke regelgeving daarvoor de mogelijkheid biedt.

De Transmissienetbeheerder voert de onderbrekingen van de rechtstreekse of onrechtstreekse netverbindingen van het transmissienet met de andere netten binnen de regelzone uit door het openen van de vermogensschakelaars van de transformatoren die de verbinding vormen met deze netten. De netbeheerder van het rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden net schakelt vervolgens al de vertrekkende kabels in de betrokken onderstations uit.

Om de netbeheerders van de rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden netten in staat te stellen de bevoorrading van de prioritaire netverbindingen te herstellen, schakelt de transmissienet-beheerder

de bevoorrading van de onderstations waarin de vertrekkende kabels zijn uitgeschakeld terug in, voor zover de gewestelijke regelgeving daarvoor de mogelijkheid biedt.

In overleg met de Transmissienetbeheerder en voor zover de toestand van het elektrisch systeem dit toelaat, mag de netbeheerder van het rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden net vervolgens vanuit dit onderstation de prioritaire netverbindingen hervoeden.

De modaliteiten voor de uitvoering van het afschakelplan moeten in samenwerking met de beheerders van de lokale transmissie- en distributienetten worden uitgevoerd en dienen, voor wat betreft de primordiale behoeften van de natie die elektrische energie vereisen, zo veel mogelijk rekening te houden met het volgende klassemment van prioritaire netverbindingen, in dalende volgorde van prioriteit:

- 1° de technische hulpsystemen nodig voor de vitale werking van de netten van de Transmissienetbeheerder en de distributienetbeheerders;
- 2° de ziekenhuizen zoals omschreven in artikel 2 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorginrichtingen;
- 3° de beheerscentrales van noodoproepen (100, 101 en 112) op basis van artikel 2,61° van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en de provinciale crisiscentra bedoelt door de ministeriële omzendbrief NPU-1 van 26 oktober 2006 betreffende de nood- en interventieplannen;

In geval van gehele of gedeeltelijke onderbreking van de prioritaire netverbindingen volgens het afschakelplan zorgen de Transmissienetbeheerder en de beheerders van de ermee verbonden lokale transmissie- en distributienetten voor een hervoeiding van de prioritaire netverbindingen.

In geval de toepassing van het afschakelplan leidt tot de onderbreking van structureel injecterende kabels, worden deze kabels terug onder spanning gebracht.

5. Definities en afkortingen

Alle definities uit Artikel 1 van huidig Contract zijn integraal van toepassing op deze bijlage met inbegrip van onderstaande bijkomende definities

Actief vermogen [MW]:

Het elektrisch vermogen dat kan worden omgezet naar andere vormen van vermogen, zoals mechanisch, thermisch, akoestisch.

Afschakelplan:

Plan betreft het ministerieel besluit van 3 juni 2005 tot vaststelling van het afschakelplan van het transmissienet van elektriciteit. Het Afschakelplan vormt een onderdeel van de Reddingscode.

Black-out:

Elia spreekt over een black-out wanneer het Belgische elektriciteitsnet geconfronteerd wordt met een plots verlies van minstens 2.000 MW, waardoor het hele hoogspanningsnet of grote delen ervan zonder spanning komt te staan. Een black-out kan het opstarten van de Heropbouwcode noodzaken.

Black-start:

Men verstaat onder de « black-start dienst », de dienst die de beschikbaarheid van de productiemiddelen waarborgt, geschikt om te starten en om Actief vermogen te leveren zonder over energie te beschikken dat van een net komt, om zodoende het herstarten van het systeem na ineensstorting toe te laten.

Capability curves:

Diagram dat de werkingsmogelijkheden van een centrale bepaalt (MW-MVar).

Clearing:

Automatische of manuele onderbreking van alle vertrekken in een hoogspanningspost.

Distributietransformator:

Transformator die de elektriciteit injecteert in het distributienet.

Elektrisch systeem:

Het geheel van de uitrustingen dat alle gekoppelde netten, alle Aansluitingsinstallaties en alle Installaties van de op deze netten aangesloten Netgebruikers omvat.

Energiecoördinator:

Operationele dienst van de toegangsverantwoordelijke die de in België gelegen productie-eenheden coördineert.

Frequentierelais:

Relais dat bij te lage frequentie een bevel geeft (b.v. ontlasting).

Heropbouwcode:

De heropbouwcode legt onder meer de operationele procedures vast die toepasselijk zijn op de Toegangsverantwoordelijken, op de Netgebruikers en op de andere netbeheerders, wanneer het geheel of een deel van het Elektrisch systeem heropgebouwd moet worden.

Minister van Economie:

Minister of Staatssecretaris die de economie onder zijn bevoegdheid heeft.

Minister van Energie:

Minister of Staatssecretaris die de energie onder zijn bevoegdheid heeft.

Reactief vermogen [MVar]:

De waarde gelijk aan $3 U I \sin(\phi)$ waarbij U en I de effectieve waarden zijn van de fundamentele componenten van de spanning en de stroom en waarbij phi het faseverschil voorstelt tussen de fundamentele componenten van de spanning en de stroom.

Reddingscode:

De Reddingscode bepaalt onder meer de operationele procedures die toepasselijk zijn voor de Toegangsverantwoordelijken, de Netgebruikers en de andere netbeheerders in het geval bedoeld in artikel 303 van het Federaal Technisch Reglement en dit met het oog op, het waarborgen in de mate van het mogelijke, van de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net.

Regelzone:

De zone waarbinnen de Transmissienetbeheerder permanent het evenwicht tussen de vraag en het aanbod van elektriciteit controleert, rekening houdend met de uitwisselingen van Actief vermogen tussen de regelzones.

Transmissienetbeheerder:

De transmissienetbeheerder beheert het hoogspanningsnet, bestaande uit de lokale transmissienetten (30-70 kV) en het transmissienet (boven 70 kV) en is verantwoordelijk voor de transmissie van elektriciteit. Over het hoogspanningsnet wordt stroom vervoerd van de producenten naar de distributienetbeheerders en de industriële grootverbruikers. Om deze taken te kunnen vervullen is de transmissienetbeheerder ook verantwoordelijk voor het systeembeheer, waarbij zij de bevoegde entiteit is voor het verlenen van de toegang tot het net, het opvolgen van de stromen en het de klok rond beheren van het evenwicht tussen productie en verbruik.

NCC: Nationaal Controlecentrum

RCC: Regionaal Controlecentrum

RTE: Transmissienetbeheerder van Frankrijk

TENNET: Transmissienetbeheerder van Nederland